ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
លេខ ០២១ ......សហវ.[illegible]

សារាចរ
ស្តីពី
ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦

១. សេចក្តីផ្តើម

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២២៥/០៤០ ចុះថ្ងៃពុធ ១២រោច ខែមិគសិរ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥។ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ ២៥៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃអង្គារ ៤កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ តាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ និងអនុក្រឹត្យលេខ ២៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃអង្គារ ៤កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិ តាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យខាងលើនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានចេញប្រកាសលេខ ១០៦៥ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃពុធ ៥កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការប្រគល់កាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ និងប្រកាសលេខ ១០៦៦ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃពុធ ៥កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិផ្ទៃក្នុងជំពូកតាមចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច និងចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធីនៃមាតិកាថវិកាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦។

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ មានគោលដៅពង្រឹងសមត្ថភាពការពារអធិបតេយ្យជាតិ និងបូរណភាពទឹកដី និងបន្តគាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសការអនុវត្តអាទិភាពគោលនយោបាយសំខាន់ៗ និងវិធានការគន្លឹះនានា ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ ចាប់ពីដើមនីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា ឱ្យសម្រេចបាននូវលទ្ធផលផ្លែផ្កាជាអតិបរមា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពរ សេចក្តីត្រូវការ ការរំពឹងទុក និងក្តីប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាម្ចាស់ឆ្នោត។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងបរិការណ៍នៃការទទួលរងនូវការឈ្លានពាន និងការបន្តរំលោភបំពានជាបន្តបន្ទាប់មកលើអធិបតេយ្យជាតិ និងបូរណភាពទឹកដី នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ, កម្ពុជាក៏នៅបន្តជួបប្រឈមនឹងហានិភ័យ និងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់ពីកត្តាខាងក្រៅ ដែលជាប្រការអាចយាយីដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនក្នុងការបន្តអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់រយៈពេលខ្លី និងមធ្យមខាងមុខ។ ក្នុងន័យនេះ, កម្ពុជាត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើ៖ (១)-ការពង្រឹងសមត្ថភាពការពារអធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដី; (២)-ការអភិវឌ្ឍមនុស្ស និងស្ថាប័ន

ផ្លូវលេខ ៩២ សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
St.92, Sangkat Wat Phnom, Khan Daun Penh, Phnom Penh, CAMBODIA
mef.gov.kh
t.me/mefcambodia
ទូរស័ព្ទ: (+៨៥៥)២៣ ៨៩០ ៦៦៦
Phone: (+855) 23 890 666
info@mef.gov.kh
mef.cabinet@mef.gov.kh

ដើម្បីកសាងបាននូវប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលសាធារណៈមួយ ដែលកាន់តែស្អាតស្អំ, ឆ្លាតវៃ និងមានសមត្ថភាពខ្លាំងពូកែ ហើយអាចដោះស្រាយបញ្ហាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់; និង (៣)-ការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែងសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ដំណើរការបរិវត្តកម្មស៊ីជម្រៅរបស់កម្ពុជា, ជាពិសេស គឺការត្រៀមខ្លួនឱ្យបានល្អ ក្នុងការប្រែក្លាយបញ្ហាប្រឈមនានា ឱ្យទៅជាកាលានុវត្តភាព សម្រាប់លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច និងកែលម្អបរិស្ថាននៃការវិនិយោគ ដើម្បីទទួល និងទាក់ទាញបន្ថែមនូវការវិនិយោគ និងធុរកិច្ច ដែលអាចនឹងហូរចេញពីតំបន់មានជម្លោះពាណិជ្ជកម្ម ចូលមកកម្ពុជា។

ទន្ទឹមនេះ, ថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ត្រូវបានគិតគូរ និងរៀបចំឡើងដោយផ្តល់អាទិភាពលើការពង្រឹងសមត្ថភាពការពារអធិបតេយ្យជាតិ និងបូរណភាពទឹកដី, ការបន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង, បង្កើនពិពិធកម្ម និងពង្រឹងភាពធន់ ដើម្បីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងបរិការណ៍សកលដែលមានភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់, ការទ្រទ្រង់និរន្តរភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ, ព្រមទាំងជំរុញការអនុវត្តអាទិភាពគោលនយោបាយសំខាន់ៗ និង វិធានការកែទម្រង់គន្លឹះដាក់លាក់នានាដែលត្រូវបន្តអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៦, ជាពិសេសការបន្តជំរុញអនុវត្ត**កម្មវិធីគោលនយោបាយអាទិភាពទាំង ៦ និងវិធានការគន្លឹះទាំង ៥** ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាអាទិភាព និងសម្រេចឱ្យបានជាអតិបរមានូវគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ៥ ដូចមានចែងក្នុង **យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ-ដំណាក់កាលទី ១** ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងទិសដៅនៃការអភិវឌ្ឍរបស់កម្ពុជា ក្នុងដំណាក់កាលថ្មី, ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌផ្ទៃក្នុងប្រទេស, ក៏ដូចជាក្នុងក្របខ័ណ្ឌតំបន់ និងពិភពលោកផងដែរ។

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលត្រូវបានគ្រោងក្នុងរង្វង់ ៥%, ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ បានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ដូចតទៅ៖

- ចំណាយសរុបនៃថវិការដ្ឋស្មើនឹង ១៨,៨៥% នៃ ផ.ស.ស.,
- ចំណូលសរុបនៃថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានស្មើនឹង ១៥,០៩% នៃ ផ.ស.ស.,
- អតិរេកថវិកាចរន្តអាចត្រូវបានរក្សាក្នុងកម្រិតប្រមាណ ១,៩៨% នៃ ផ.ស.ស.,
- ឱនភាពថវិកាជាតិសរុបនឹងមានទំហំស្មើនឹង -៣,៧៦% នៃ ផ.ស.ស.។

ក្នុងន័យនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលមាន**តម្រូវការហិរញ្ញប្បទានក្នុងទំហំ ៥,១៩% នៃ ផ.ស.ស.** ដោយក្នុងនោះបានគិតបញ្ចូលទាំងការគ្រោងការទូទាត់ការខ្ចីក្នុងទំហំ ១,២៣% នៃ ផ.ស.ស. និងការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងទំហំ ០,២១% នៃ ផ.ស.ស. ផងដែរ។ តម្រូវការហិរញ្ញប្បទាននេះ ត្រូវបានបំពេញតុល្យភាពដោយ : (១)-ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសដែលមានប្រភពពីការខ្ចីក្នុងទំហំ ៤,០១% នៃ ផ.ស.ស. ក្នុងនោះ : មូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកាក្នុងទំហំ ១% នៃ ផ.ស.ស. និងវិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសក្នុងទំហំ ៣,០១% នៃ ផ.ស.ស. និង (២)-ហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស តាមរយៈការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋក្នុងទំហំ ០,៩៧% នៃ ផ.ស.ស. ត្រូវជា ២ ១១៤ ប៊ីលានរៀល សមមូលនឹងប្រមាណ ៥២៤ លានដុល្លារអាម៉េរិក និងការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងទំហំ ០,២១% នៃ ផ.ស.ស.។

ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ សម្រេចបានតាមគោលដៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំអំពីក្របខ័ណ្ឌនៃ **ការអនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យថវិកា និង ការអនុវត្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ** សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៦ ដូចខាងក្រោម៖

២. ក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យថវិកា

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ ត្រូវបានរៀបចំដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៥៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣២៣/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការត្រួតពិនិត្យថវិកា, មាត្រា ៧៥ នៃច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ បានកំណត់ច្បាស់លាស់ថា ការអនុវត្តថវិការដ្ឋ គឺជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យថវិកា ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្នុងន័យនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវ **អនុក្រឹត្យលេខ ២៨៩ អនក្រ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថវិកា និងគណនេយ្យសាធារណៈ** ហើយអនុលោមតាមអនុក្រឹត្យនេះ, ក្រុមមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានប្រែក្លាយជា «<u>មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យថវិកា</u>»។

ដើម្បីជានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត, តាមរយៈប្រកាសលេខ ០៦៦ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីការបង្កើត និងការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គភាពត្រួតពិនិត្យថវិកា នៅអមក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបាន**បង្កើតអង្គភាពត្រួតពិនិត្យថវិកា** ឱ្យនៅអមក្រសួង ស្ថាប័ន, អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីបំពេញមុខងារជាសេនាធិការលើការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា និងការតាមដាន និងជំរុញការអនុវត្តចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល។ ជាមួយគ្នានេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក៏បានដាក់ចេញនូវប្រកាស**តែងតាំងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យថវិកា** តាមរយៈប្រកាសលេខ ២៨៥ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីការតែងតាំង និងផ្ទេរភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការ, និង**ប្រកាសស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារសិទ្ធិអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវ** តាមរយៈប្រកាសលេខ ០៦២ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីសិទ្ធិអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាលថវិកា ជូនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យថវិកា ក្នុងការពិនិត្យ និងសម្រេចផ្តល់ទិដ្ឋាការធានាចំណាយ និងអាណត្តិបើកប្រាក់សម្រាប់ចំណាយចរន្ត ដោយកំណត់ និងបែងចែកកម្រិតនៃសិទ្ធិអំណាចប្រតិភូកម្មនេះជាបន្តបន្ទាប់ ទៅតាមមុខចំណាយ និងកម្រិតទឹកប្រាក់ និងតាមប្រភេទអង្គភាពថវិកាដែលស្ថិតក្រោមឱវាទក្រសួង ស្ថាប័ន រួមមាន៖ *(១)-អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញ* និង *(២)-អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ*។ លើសពីនេះ, ការផ្តល់ប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចកាន់តែច្រើនដល់អង្គភាពត្រួតពិនិត្យថវិកានៅអមក្រសួង ស្ថាប័ន នឹងត្រូវដើរទន្ទឹមគ្នានឹងឆន្ទៈរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ក្នុងការចូលរួមអនុវត្តចំណាយចរន្តតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) ទាំងស្រុង និងជាពិសេសឆន្ទៈក្នុងការប្រគល់សិទ្ធិអំណាចដល់អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញ និងអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ ស្របតាម *អនុក្រឹត្យលេខ ២៤២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីការបង្កើនចំនួនអង្គភាពថវិកា និងការប្រគល់សិទ្ធិជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិជូនអង្គភាពថវិកា និងប្រកាសលេខ ៥៤៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីសិទ្ធិអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់អង្គភាពថវិកា*។

ជារួម, ក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យថវិកានេះ គឺកំណត់អំពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងថវិការដ្ឋ ជាពិសេសអំពីការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា ដើម្បីរួមចំណែកធានាបាននូវសក្តិសិទ្ធិភាព ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមរយៈការធ្វើឱ្យកាន់តែសាមញ្ញនូវប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យថវិកា ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ និងការធ្វើឱ្យខ្លីនូវនីតិវិធីអនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យថវិកា ទាំងនៅ

ក្រសួង ស្ថាប័នសាមី ទាំងនៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ នីតិវិធីនៃការអនុវត្តថវិកាត្រូវបានធ្វើទំនើបកម្ម សំដៅធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិការមានសម្ទុះលឿនជាងមុន តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធ FMIS ដែលជានាបាន នូវប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពក្នុងការអនុវត្តថវិកា។ ទន្ទឹមនេះដែរ, មុខងារគណនេយ្យករ សាធារណៈ ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាយន្តការសម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃការអនុវត្តថវិកា ស្របតាមវិធាន គណនេយ្យសាធារណៈ និងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ FMIS និង E-Transfer។

៣. លក្ខខ័ណ្ឌ និងវិធានការក្នុងការអនុវត្តចំណូល-ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ ២០២៦

៣.១-ការរៀបចំ និងការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ

ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តថវិកាមានភាពជឿទុកចិត្តបាន និងប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន ជាពិសេសដើម្បីធានាបាន នូវការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការសាច់ប្រាក់បានទាន់ពេល, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ក្នុងការរៀបចំគម្រោង កម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាស សម្រាប់រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ ដោយបែងចែកលម្អិតតាមខែ និង តាមគំរូ ដែលរៀបចំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង តាមប្រតិទិននៃផែនការសកម្មភាពការងារ និងផែនការលទ្ធកម្ម និងក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃឥណទានថវិកា ដែល ត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦។ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងគ្រឹះស្ថាន សាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល ចំណាយដែលបានរៀបចំ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា)។ ដោយឡែក, មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ព្រមទាំង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល (ចំណូលពីទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ) និងកម្មវិធីចំណាយដែលបានរៀបចំទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្តមួយច្បាប់ ដើម្បីបូកសរុប រួចផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) និងទៅក្រសួង ស្ថាប័នដែលជាខ្សែបណ្តោយរបស់ខ្លួនមួយច្បាប់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងតាមដានការអនុវត្ត។ ក្រោយពីទទួលបានកម្មវិធីចំណូល ចំណាយដែលស្នើឡើងដោយក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើ អាទិភាពនៃតម្រូវការ និងលទ្ធភាពចំណូលដែលអាចប្រមូលបាន ដើម្បីដាក់ចេញជាកម្មវិធីចំណូល ចំណាយ ប្រចាំត្រីមាស ទៅតាមមាតិកាថវិកាសម្រាប់អនុវត្ត។

ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាស បានត្រឹមត្រូវ និងសុក្រឹត្យ ព្រមទាំងការអនុវត្តឱ្យបាន មុឹងម៉ាត់តាមកម្មវិធីចំណូល ចំណាយនេះ គឺជាប្រការចាំបាច់បំផុត។ ដូច្នេះ, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញ រាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់, អគ្គនាយកដ្ឋាន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានមុឹងម៉ាត់នូវគោលការណ៍ និងនីតិវិធី ដូចខាងក្រោម៖

៣.១.១-ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងក្រសួង ស្ថាប័ន និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋាន

រតនាគារជាតិនូវរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាស ដែលកំពុងអនុវត្ត ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និងខែទី ២ និងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ *នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២០ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ* ។

• មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្ត ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និងខែទី ២ និង ការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ ទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ ដើម្បីទុកពេលឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបូកសរុប រួចផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២០ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ*។

• អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អាចរៀបចំប្រជុំពិភាក្សាតាមការចាំបាច់ជាមួយនឹងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីចំណូល ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ *នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២៥ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ*។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីចំណូល ចំណាយនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ត្រូវរៀបចំប្រកាសកម្មវិធីចំណូលចំណាយសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ ទៅតាមមាតិកាថវិកាក្នុងកម្រិតឥណទានថវិកាអតិបរមាសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទនីមួយៗ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ដោយចម្លងជូនអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។

៣.១.២-ការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

អាណាប័ក ត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់ក្នុងវង្ស់នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាសរបស់ខ្លួន ហើយអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា, មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត, រតនាគារកណ្តាល និងរតនាគាររាជធានី ខេត្ត ត្រូវចុះទិដ្ឋាការលើអាណត្តិបើកប្រាក់ និងត្រូវពិនិត្យ, ទូទាត់ និងបើកសាច់ប្រាក់តែក្នុងកម្រិតនៃកម្មវិធីចំណូល ចំណាយថវិកា និងសាច់ប្រាក់ប្រចាំត្រីមាសនេះប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីដែលអាណត្តិបើកប្រាក់លើសពីវង្ស់នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាស, ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទត្រូវស្នើសុំកែសម្រួលកម្មវិធីចំណាយតាមភាពជាក់ស្តែងនៃត្រីមាសនីមួយៗមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣.១.៣-ការតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

• អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ, អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ព្រមទាំងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូល ចំណាយប្រចាំខែ មកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែបន្ទាប់*។

• អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ត្រូវបញ្ជូនមកឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានូវរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ និងរបាយការណ៍បុរេប្រទានប្រចាំខែ និងត្រូវបញ្ជូនមកឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយនូវរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយថវិកា, របាយការណ៍បុរេប្រទាន និងតារាងតុល្យភាពគណនីថវិកាប្រចាំខែ ដើម្បីឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ តាមដានបូកសរុបចំណូល ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ, ប្រចាំត្រីមាស ព្រមទាំងធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងវាយតម្លៃនូវស្ថានភាពនៃការអនុវត្តធៀបនឹងខែមុន, ត្រីមាសមុននៃឆ្នាំនេះ និងប្រៀបធៀបទៅនឹងខែ, ត្រីមាសដូចគ្នានៃឆ្នាំមុន *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែបន្ទាប់*។

៣.២-ការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលថវិកា

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគោលដៅខាងលើ, រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើនចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យស្មើនឹង ១៣,៩៥% នៃ ផ.ស.ស. គឺស្មើនឹង ៣០ ២៨៦ ប៊ីលានរៀល តាមរយៈការកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

៣.២.១-ចំណូលចរន្តថ្នាក់ជាតិ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ២៩ ២០៥ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ១៣,៤៥% នៃ ផ.ស.ស. គឺកើនចំនួន ៤,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ដែលក្នុងនោះ៖

❖ **ចំណូលសារពើពន្ធ** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ២៥ ៣៤១ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ១១,៦៧% នៃ ផ.ស.ស. ឬកើនចំនួន ៤,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលពន្ធ និងអាករគយ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ១២ ០៤៩ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ៥,៥៥% នៃ ផ.ស.ស. ឬកើនចំនួន ១៨,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥
- ចំណូលពន្ធដារ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ១៣ ២៩២ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ៦,១២% នៃ ផ.ស.ស. ឬថយចំនួន ៥,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ក្នុងពេលដែលនៅឆ្នាំ ២០២៦ រាជរដ្ឋាភិបាលមិនបានដាក់ចេញនូវប្រភេទពន្ធថ្មី ឬបង្កើនអត្រាពន្ធនោះទេ។

❖ **ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ** ៣ ៨៦៤ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ១,៧៨% នៃ ផ.ស.ស. ឬកើនចំនួន ៥,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធផ្សេងទៀតថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៣ ៥៦០ ប៊ីលានរៀល កើនចំនួន ៥,២% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥,
- ចំណូលពាក់ព័ន្ធនឹងកាតព្វកិច្ចពីល្បែងកាស៊ីណូ ល្បែងផ្សងសំណាង និងអាជ្ញាបណ្ណ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៣០៤ ប៊ីលានរៀល គឺកើនចំនួន ៦,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។

៣.២.២-ចំណូលផ្សេងៗ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ១ ០៨១ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ០,៥០% នៃ ផ.ស.ស. ឬថយចំនួន ៨,១% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ដែលក្នុងនោះ៖

❖ **ចំណូលផ្សេងៗក្នុងប្រទេស** ត្រូវបានកំណត់សម្រេចឱ្យបានចំនួន ៥៦៥ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ០,២៦% នៃ ផ.ស.ស. ឬកើនចំនួន ២,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។

❖ **ចំណូលផ្សេងៗក្រៅប្រទេស** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៥១៦ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ០,២៤% នៃ ផ.ស.ស. ឬថយចំនួន ១៧,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលមូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកា ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ០,០០៣% នៃ ផ.ស.ស. ឬថយចំនួន ៨៨,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥;

- ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស (ចំណូលមិនឆ្លងកាត់រតនាគារជាតិ) ដែលមានប្រភពពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៥០៩ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ០,២៣% នៃ ផ.ស.ស. ឬថយចំនួន ១០% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។

ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ, អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំ, អនុវត្ត និងតាមដានជាប្រចាំនូវកម្មវិធីប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស ដែលមានការបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ។ បើគិតជាមធ្យមភាគប្រចាំខែ, អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឱ្យបានជាមធ្យមចំនួន **១ ១០៧ ៦៨៧ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា មានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធ និងអាករ ដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឱ្យបានជាមធ្យមចំនួន **១ ០០៤ ០៩២ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ ដោយឡែក, ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធថ្នាក់ជាតិ ត្រូវប្រមូលឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៣២២ ០០៨ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ ទន្ទឹមនេះ, កម្មវិធីប្រមូលចំណូលនេះ ត្រូវមានផែនការសកម្មភាពអនុវត្តលម្អិត និងតាមប្រភេទនិងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ ហើយប្រគល់ឱ្យតាមសាខា, ទីស្នាក់ការ ឬ/និងមន្ត្រីដែលមានកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, កិច្ចសន្យាសម្បទាននានា, ចំណូលពីសេវាបង់ថ្លៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម និងសង្វាក់នៃការប្រមូលចំណូលកន្លងមក។ អង្គភាពប្រមូលចំណូលត្រូវតាមដាន និងជំរុញជាប្រចាំនូវការអនុវត្តកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស និងរិះរកវិធានការឱ្យបានទាន់ពេលក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ការប្រមូលចំណូលសម្រេចបានលទ្ធផលទាបជាងកម្មវិធីកំណត់។

៣.៣-វិធានការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

សម្រាប់ក្នុងពេលបន្ទាន់ និងចំពោះមុខនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការជំរុញនិងពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានជាធរមាន រួមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០២៤-២០២៨ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបានតាមគោលដៅចំណូលដែលបានគ្រោងទុក ជាពិសេសគឺត្រូវអនុវត្តវិធានការម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលក្នុងផ្នែកគយនិងរដ្ឋាករ, ផ្នែកពន្ធដារ និងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ។

៣.៣.១-ផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករៈ ដើម្បីសម្រេចបាននូវលទ្ធផលនៃការប្រមូលចំណូលតាមផែនការចំណូលដែលបានកំណត់, អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ចេញនូវវិធានការមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមៈ

❖ **បន្តពង្រឹងការងារបច្ចេកទេសគយ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល រួមមានៈ**
- ពង្រឹងយន្តការវាយតម្លៃហានិភ័យធុរជននិងទំនិញ ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន លើការងារផ្ទៀងផ្ទាត់តម្លៃគិតពន្ធគយ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ដើមកំណើតទំនិញ
- បន្តជំរុញការអនុវត្តវិធានបញ្ជាក់ជាមុនលើចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញ ដើមកំណើតទំនិញ និងតម្លៃគិតពន្ធគយ
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារ និងការត្រួតពិនិត្យរូបវន្ត
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តអត្រាពន្ធអនុគ្រោះ ក្រោមក្របខ័ណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី

- ពង្រឹងបន្ថែមទៀតការងារបង្ការ និងបង្ក្រាបបទល្មើសគយ តាមរយៈការចុះឃ្លាំមើលតំបន់មានហានិភ័យ និងសកម្មក្នុងការត្រួតពិនិត្យមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងឃ្លាំងទំនិញ ដោយផ្អែកលើការវិភាគព័ត៌មានសម្ងាត់ រួមទាំងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការបន្តរក្សានិរន្តរភាពការងារប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម
- បង្កើនសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពនៅកណ្តាលទី និងចុងទី ពិសេសពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពអនុលោមភាពលើមុខទំនិញជាសក្តានុពលចំណូល
- ពង្រីកបន្ថែមទៀតនូវវិសាលភាពនៃប្រតិបត្តិការសវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ
- បន្តកែលម្អប្រសិទ្ធភាពការងារគ្រប់គ្រងហានិភ័យ
- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តគោលការណ៍លើកទឹកចិត្តពន្ធនិងអាករក្រោមក្របខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ពិសេសគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ (QIP) ឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ព្រមទាំងការពង្រឹងការកំណត់មុខសញ្ញាសម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យរូបវន្តតាមគោលការណ៍វិភាគហានិភ័យលើទំនិញរបស់ឧស្សាហកម្មគាំទ្រ (Supporting Industries)
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការបំពេញកាតព្វកិច្ចពន្ធនិងអាករនៃការនាំចូលក្រោមរបបប្រវេសន៍កាលិក។

❖ **បន្តពង្រឹងការអនុវត្តកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងគោលនយោបាយពន្ធគយ រួមមាន៖**
  - ពង្រឹងយន្តការកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈការពង្រីកវិសាលភាពការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មក្នុងប្រតិបត្តិការគយ និងជំរុញការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្មរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO-TFA)
  - ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តអត្រាពន្ធគយលើទំនិញនាំចូលពីសហរដ្ឋអាម៉េរិក
  - បន្តពង្រីកបន្ថែមចំនួនសមាជិកប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ចទទួលបានការអនុញ្ញាត និងពង្រឹងយន្តការធុរជនល្អបំផុត
  - ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តនីតិវិធីបំពេញបែបបទគយមុនពេលទំនិញមកដល់
  - ពង្រីកវិសាលភាព និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យដោយម៉ាស៊ីនស្កេន ប្រព័ន្ធកាមេរ៉ាត្រួតពិនិត្យគយ និងការប្រើប្រាស់សៀលអេឡិចត្រូនិក
  - បន្តកែសម្រួលគោលនយោបាយពន្ធនិងអាករ ឱ្យកាន់តែសមស្របទៅនឹងការវិវត្តសភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមជាក់ស្តែង
  - បន្តវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់លើចំណូលគយពីការលើកទឹកចិត្តផ្នែកវិនិយោគ ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនានា និងការកើនឡើងនូវផលិតកម្មក្នុងស្រុកជំនួសការនាំចូល ព្រមទាំងការពិនិត្យលទ្ធភាពកែសម្រួលអត្រាពន្ធនិងអាករលើមុខទំនិញនានា
  - បន្តពង្រឹងយន្តការភាពជាដៃគូគយ-ផ្នែកឯកជនក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងដោះស្រាយបញ្ហានានា។

៣.៣.២-ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ៖ ដើម្បីសម្រេចបានតាមផែនការចំណូលដែលបានកំណត់ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងអនុវត្តវិធានការមុតស្រួច ដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តការយកពន្ធលើចំណេញមូលធនសម្រេចបានពីអចលនទ្រព្យ;

- បន្តសិក្សា និងរៀបចំអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរូបវន្តបុគ្គល ដើម្បីត្រៀមអនុវត្តពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរូបវន្តបុគ្គល;
- អនុវត្តសាកល្បងនូវប្រព័ន្ធវិក្កយបត្រអេឡិចត្រូនិក;
- ចូលរួមអនុវត្តវិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ ចំពោះការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដើម្បីថែបំប៉ន និងជំរុញវិស័យនេះឱ្យចូលក្នុងប្រព័ន្ធ;
- ពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូលពន្ធ ជាពិសេសអាករលើតម្លៃបន្ថែមលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិក;
- សិក្សាអំពីលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធសេវាដោយខ្លួនឯង ជាមគ្គុទេសក៍សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអាចផ្តល់លទ្ធភាពដល់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធពន្ធដារ អាចដឹងពីប្រភេទពន្ធអាករ ដែលខ្លួនត្រូវបង់ តាមដានទិន្នន័យបំណុលពន្ធ ដឹងពីស្ថានភាពនៃការចុះធ្វើសវនកម្ម និងទិន្នន័យផ្សេងៗទៀត;
- បន្តលើកកម្ពស់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ ជាពិសេសឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថលដោយបន្តធ្វើទំនើបភាវូបនីយកម្មប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធមុខងារស្នូលកាន់តែប្រទាក់ក្រឡាជាងមុន រួមមានការចុះបញ្ជីពន្ធដារ ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ និងការបង់ប្រាក់ពន្ធ;
- បន្តបង្កើនប្រសិទ្ធភាពសវនកម្មពន្ធ និងកាត់បន្ថយការធ្វើសវនកម្មពន្ធត្រួតគ្នា និងច្រើនលើកច្រើនសារតាមរយៈការអនុវត្តសៀវភៅណែនាំស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មពន្ធ។

៣.៣.៣-ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ៖ ដើម្បីសម្រេចបានតាមផែនការចំណូលដែលបានកំណត់ វិធានការមួយចំនួននឹងត្រូវដាក់ចេញ ដូចខាងក្រោម៖

- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បន្តជំរុញបញ្ចប់ការរៀបចំផែនការគោលស្តីពីការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បន្តរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានជាបន្តទៀត ដើម្បីពង្រីក និងពង្រឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធពិសេសចំណូលមានសក្តានុពល
- បន្តអនុវត្តឱ្យបានគត់មត់នូវវិធានការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការរៀបចំផែនការទាក់ទាញទេសចរមកកាន់ខេត្តសៀមរាប ដោយទម្លាក់តម្លៃសេវាសាធារណៈមួយចំនួន ដូចជាការបង់ថ្លៃសួយសារ (Royalty) ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់វិស័យបំរើសេវាទេសចរណ៍
- បន្តពង្រឹង និងជំរុញការគ្រប់គ្រងការប្រមូលចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ ដោយបន្តធ្វើទំនើបកម្មនៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដើម្បីធ្វើឱ្យងាយស្រួលដល់ប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រងការទិញប័ណ្ណចូលទស្សនារមណីយដ្ឋានអង្គរ និងការទូទាត់ប្រាក់ជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ, បន្តកែលម្អទីតាំងបញ្ជរលក់សំបុត្រដោយស្វ័យប្រវត្តិ (Self-Service Machine) និងតាមប្រព័ន្ធ Mobile app (QR CODE)
- បន្តពង្រឹងយន្តការ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពីវិស័យធនធានរ៉ែឱ្យអស់សក្តានុពល ជាពិសេស ផលិតផលរ៉ែនាំចេញក្រៅប្រទេស មានជាអាទិ៍៖ រ៉ែមាស រ៉ែដែកថៅ រ៉ែម៉ង់កាណែសថៅ

រ៉ែខ្សាច់ ស្របតាមគោលការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ក្នុងនោះត្រូវចុះផ្ទាល់ដល់ការដ្ឋានអាជីវកម្មដោយក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ការបង់សួយសារជាមួយបរិមាណធ្វើអាជីវកម្មជាក់ស្តែង

- បន្តទប់ស្កាត់ការកកើតបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធថ្មី និងបន្តជំរុញចាត់វិធានការតឹងទារបំណុលក្នុងវិស័យទូរគមនាគមន៍, វិស័យរ៉ែ, វិស័យអាកាសចរស៊ីវិល និងការជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (NRMIS) នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព សក្តិសិទ្ធិភាព និងគណនេយ្យភាព រួមទាំងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទូទាត់អេឡិចត្រូនិក (e-Payment) ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការបង់ចំណូល ការកត់ត្រា និងការតាមដានការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ
- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងការប្រមូលចំណូលពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ NRMIS និងប្រព័ន្ធទូទាត់អេឡិចត្រូនិក (e-Payment), បន្តចុះពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ទីតាំងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន ដើម្បីត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ការបង់ចំណូល ព្រមទាំងពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូល និងកិច្ចសហការរវាងក្រសួងជំនាញទទួលបន្ទុក ដើម្បីធានាឱ្យការបង់ចំណូលត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេល
- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗទៀត ដើម្បីរឹតបន្តឹងការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌអាជ្ញាបណ្ណសំដៅកាត់បន្ថយបរិមាណ និងបង្កើនគុណភាពចំពោះអ្នកកាន់កាប់អាជ្ញាបណ្ណ និងការគ្រប់គ្រងការប្រមូលចំណូលកាតព្វកិច្ចពីសកម្មភាពល្បែងគ្រប់ប្រភេទដែលកំពុងដំណើរការក្នុងបរិវេណកាស៊ីណូឱ្យអស់លទ្ធភាព
- បន្តពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ សំដៅពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង ការកត់ត្រា និងការផ្តល់របាយការណ៍ចំណូលមានតម្លាភាព និងទាន់ពេល
- ជំរុញការធ្វើសន្ទានកម្មប្រព័ន្ធ NRMIS និងប្រព័ន្ធ SARMIS ជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសប្រព័ន្ធ FMIS និងប្រព័ន្ធនៃក្រសួង ស្ថាប័ន ផ្សេងទៀត។

៣.៤-ការអនុវត្តចំណាយថវិកា

រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុបចំនួន ៣៨ ៤៥៣ ប៊ីលានរៀល ត្រូវជា ១៧,៧២% នៃ ផ.ស.ស. ឬកើនចំនួន ៨,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។ **ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ** មានចំនួន ២៥ ២៤១ ប៊ីលានរៀល, ត្រូវជា ១១,៦៣% នៃ ផ.ស.ស. គឺកើន ៥,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។ **ចំណាយមូលធនថ្នាក់ជាតិ** ត្រូវបានគ្រោង ១៣ ២១២ ប៊ីលានរៀល, មានសមាមាត្រស្មើនឹង ៣៤,៤% នៃចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុប, ត្រូវជា ៦,០៩% នៃ ផ.ស.ស., កើនចំនួន ១៤,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥។

ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីធានាបានថា ថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ពិតជាដើរតួនាទីជាឧបករណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពិតប្រាកដសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ការគ្រប់គ្រងនូវការអនុវត្ត

ថវិកាត្រូវតែហ្មត់ចត់ និងម៉ឺងម៉ាត់ ទាំងក្នុងការគ្រប់គ្រង, ការប្រមូលចំណូល និងក្នុងការអនុវត្តចំណាយ ដោយត្រូវពង្រឹងការគោរពច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ជាពិសេសការអនុវត្តចំណាយត្រូវមានប្រសិទ្ធភាព ចំទិសដៅអាទិភាពពិតប្រាកដ មានភាពសន្សំសំចៃខ្ពស់ និងស្ថិតក្នុងរង្វង់នៃលទ្ធភាពឥណទានថវិកាដែលមាន។

ក្នុងន័យនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមគូសរំលេចនូវបណ្តានីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងវិធានការអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម៖

៣.៤.១-ចំណាយមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម : ការស្នើសុំ និងការផ្តល់ជានាចំណាយ ត្រូវអនុវត្តតាមប្រភេទចំណាយធំៗចំនួន ៣ ដូចខាងក្រោម៖

- **ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦៤)៖**

ចំណាយដែលមានទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និងកាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈដែលមានគោលរបប និងគោលការណ៍កំណត់ ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំជានាចំណាយដាច់ដោយឡែកឡើយ ដោយអនុញ្ញាតឱ្យបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់លើមូលដ្ឋានឥណទានថវិកាដែលមានតែម្តង។ ក្នុងន័យនេះ, ដោយថាហេតុក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អាចនឹងចាត់វិធានការបង្កកឥណទានថវិកាចំណាយជំពូកផ្សេងទៀត ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ឥណទានថវិកាបន្ទុកបុគ្គលិករបស់ក្រសួង ស្ថាប័នមានមិនគ្រប់ចំនួន ស្របតាមការគណនាដោយផ្អែកលើទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និងកាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។ ដូច្នេះ, ក្នុងពេលអនុវត្ត, ក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងឥណទានថវិកាបន្ទុកបុគ្គលិកនេះ ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចៀសវាងការរាំងស្ទះដល់ការបើកផ្តល់បៀវត្ស។ ឥណទានថវិកាជំពូក ៦៤ នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបន្ថែមជូននោះទេ វៀរលែងតែក្នុងករណីមានតម្រូវការបន្ថែមដោយសាររាជរដ្ឋាភិបាលមានការកែប្រែគោលនយោបាយបៀវត្ស ឬផ្តល់គោលការណ៍ដោយឡែក ដែលអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នជ្រើសរើសក្របខ័ណ្ឌថ្មី ជាពិសេសក្នុងអំឡុងឆ្នាំអនុវត្ត។

ទន្ទឹមនេះ, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ ត្រូវ៖

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់នូវចំនួនមន្ត្រីរាជការ និងបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យាក្នុងគោលបំណងផ្គូផ្គងធនធានហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន និងតម្រូវការមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌចូលថ្មី ក្នុងករណីមានការសម្រេចដោយឡែកពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនេះ, មន្ត្រីដែលព្យួរការងារ និងមន្ត្រីដែលត្រូវចូលបម្រើការងារវិញត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃការគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់។

- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់រង្វាន់ពីកម្រៃសេវាសាធារណៈ ទាំងសម្រាប់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីរាជការ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពសេវាសាធារណៈ និងទាំងសម្រាប់គាំទ្រដល់ការពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូល។

- **ចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក៖**

ចំណាយតាមនីតិវិធីផ្ទេរឥទ្យបុរេប្រទាន, ចំណាយតាមនីតិវិធីបើកផ្តល់សាច់ប្រាក់មុន, ចំណាយដែលអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសាជីវកម្ម, ចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ ទូរគមនាគមន៍ និងចំណាយផ្សេងៗទៀតដែលមានគោលការណ៍ និងគោលរបបកំណត់រួចហើយ ពុំតម្រូវឱ្យមានការស្នើសុំជានាចំណាយឡើយ។

ពាក់ព័ន្ធនឹងមុខចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន, ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ក្រោមឱវាទ ត្រូវរៀបចំបង្កើតតារាងឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ដោយត្រូវកម្រិតកំណត់ទឹកប្រាក់តាម មុខចំណាយឱ្យសមស្របតាមចរិតចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ដូចមានលម្អិតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ នៃប្រកាស ៦៦៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០ ស្ដីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់ រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ដោយចៀសវាងយកចំណាយដែលជាកម្មវត្ថុសម្រាប់អនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឬអនុវត្ត តាមនីតិវិធីទូទាត់ត្រង់ មកគ្រោងចូលក្នុងរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ហើយពុះច្រៀកការទិញ ឬចំណាយ ឬបំបែក គម្រោងជាគម្រោងតូចៗ។ ទន្ទឹមនេះ, ចំណាយលើការថែទាំ ជួសជុលអគារផ្សេងៗ និងប្រាសាទ ក្នុងអនុគណនី ៦១០៥២ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តតាមនីតិវិធីរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានដែលមានជាធរមាន។

ដោយឡែក, ចំពោះអាជ្ញាធរ ឬអង្គភាពថវិកាដែលមានមាតិកាចំណាយតែមួយខ្ទង់ក្នុងជំពូក ៦៥ "ឧបត្ថម្ភធន" ត្រូវរៀបចំតារាងលម្អិតផ្ទៃក្នុងតាមមុខចំណាយតាមមាតិកាថវិកានៃចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីមាន មូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ក្នុងការបង្កើតរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ស្របតាមឧបសម្ព័ន្ធទី ១ នៃប្រកាស ៦៦៣ សហវ.ប្រក និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យផ្អែកតាមមូលដ្ឋាន ៣០% ធៀបនឹងឥណទានថវិកា សរុបនៃអនុគណនីដែលមានមួយខ្ទង់នៃជំពូក ៦៥ "ឧបត្ថម្ភធន" នោះទេ។

ចំពោះមុខសញ្ញាចំណាយតាមអនុគណនីដែលមានទំហំឥណទានសរុបប្រចាំឆ្នាំត្រឹម ១០ លានរៀល ចុះក្រោម ទាំងមុខសញ្ញាចំណាយមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងទាំងមុខសញ្ញាចំណាយ តម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ អាចអនុវត្តចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានដល់ ១០០% ក៏ប៉ុន្តែ តម្រូវឱ្យរក្សាកម្រិតអតិបរមាមិនឱ្យលើសពី ៣០% នៃឥណទានថវិកាតាមជំពូក ដែលបានជ្រើសរើសយកមក បង្កើតរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន។ ចំពោះ អនុគណនីដែលមានទំហំឥណទានសរុបប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១០ លានរៀល អាចអនុវត្តចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ស្របតាមឧបសម្ព័ន្ធទី ១ នៃប្រកាស ៦៦៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។ ប៉ុន្តែ មុខសញ្ញាចំណាយដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្ត នីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវរៀបចំបញ្ចូលក្នុងគម្រោងផែនការលទ្ធកម្ម និងអនុវត្តតាមនីតិវិធីលទ្ធកម្ម សាធារណៈ អនុលោមតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

ចំណាយប្រាក់បេសកកម្មក្នុងប្រទេស, ចំណាយសម្រាប់ការបណ្ដុះបណ្ដាល, កិច្ចប្រជុំផ្សេងៗ និង សិក្ខាសាលា ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តតាមនីតិវិធីបើកផ្ដល់សាច់ប្រាក់មុន និងតាមនីតិវិធីទូទាត់ត្រង់ ដោយ ត្រូវអនុលោមតាមអនុក្រឹត្យលេខ ០៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីប្រាក់បេសកកម្ម នៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ប្រកាសលេខ ០៩៩ សហវ.ប្រក ចុះ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីវិធាននិងនីតិវិធីចំណាយប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងប្រកាសលេខ ១០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីវិធាននិង នីតិវិធីចំណាយសម្រាប់រៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល, កិច្ចប្រជុំ, សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ។ ចំពោះចំណាយប្រភេទនេះ, អាណាប័កត្រូវគ្រោងចំណាយសម្រាប់អនុវត្តតាមនីតិវិធីបើកផ្ដល់សាច់ប្រាក់មុន តាមរយៈរដ្ឋទេយ្យករបុរេប្រទាន និងតាមនីតិវិធីទូទាត់ត្រង់ តាមស្ថានភាពអនុវត្តជាក់ស្ដែង។ រដ្ឋទេយ្យករបុរេ ប្រទាន/រដ្ឋទេយ្យករបុរេប្រទានរង ត្រូវទុកដាក់ថែរក្សានូវសាច់ប្រាក់ដែលបានទទួលពីគណនេយ្យករសាធារណៈ ព្រមទាំងទុកដាក់ថែរក្សាលិខិតយុត្តិការកាន់កាប់បញ្ជីបេឡាដោយឡែក សម្រាប់តាមដានចំណូល ចំណាយ និងប្រាក់ដែលនៅសល់។ ទន្ទឹមនេះ, ការទូទាត់ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើទៅតាមទំហំទឹកប្រាក់ចំណាយជាក់ស្ដែង ដោយមិនមានកំណត់ទឹកប្រាក់អតិបរមា ក្នុងមួយសក្ខីប័ត្រគោលការណ៍ចំណាយ ឬមួយប័ណ្ណចំណាយឡើយ

ក៏ប៉ុន្តែ មិនត្រូវឱ្យលើសពីទំហំផលទានថវិកា ឬទឹកប្រាក់ដែលបានទទួលពីគណនេយ្យករសាធារណៈឡើយ។ អាណាប័កត្រូវប្រមូល និងរៀបចំអាណត្តិបើកប្រាក់/អាណត្តិនិយ័តកម្ម និងលិខិតយុត្តិការចំណាយ ដើម្បីស្នើសុំទូទាត់តែម្តង។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ក៏មិនមានន័យថា អាណាប័កនឹងទទួលបានការទូទាត់ ឬការបើកផ្តល់តាមសំណើជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ។ ក្នុងន័យនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការរៀបចំសំណើឱ្យទាន់ពេល ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារ និងលិខិតយុត្តិការត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់ ស្របតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន។ អត្រាគោលរបប និងនីតិវិធីចំណាយនេះ ត្រូវបន្តអនុវត្តរហូតដល់មានបទដ្ឋានគតិយុត្តថ្មីមកជំនួស។

ចំណាយជួលទីតាំងសម្រាប់រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល, កិច្ចប្រជុំ, សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទ ចំណាយទិញសំបុត្រយន្តហោះ និងចំណាយជួសជុលរថយន្ត ត្រូវអនុវត្តតាមប្រកាសលេខ ១៥១ សហវ.បក្រ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសាជីវកម្ម សម្រាប់មុខចំណាយជួលទីតាំងរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល, កិច្ចប្រជុំ, សិក្ខាសាលា, និងសន្និសីទ, ចំណាយទិញសំបុត្រយន្តហោះ និងចំណាយជួសជុលរថយន្តសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ។

ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីអនុវត្តចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក មានភ្ជាប់ជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១។

• **ចំណាយផ្សេងទៀត** ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ហើយដែលមិនស្ថិតក្នុងប្រភេទចំណាយដែលត្រូវបានគូសរំលេចខាងលើ ក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវស្នើសុំធានាចំណាយជាមុន ដោយត្រូវមានការពន្យល់ច្បាស់លាស់អំពីភាពចាំបាច់, អំពីគោលការណ៍អនុញ្ញាត ឬ/និង អំពីឯកសារគាំទ្រផ្សេងៗ។

• **ការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចជូនអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញ**

ដើម្បីធានាបាននូវសក្តិសិទ្ធិភាព, គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពក្នុងការអនុវត្តចំណាយថវិកា, អាណាប័កដើមខ្សែនៃក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចជូនដល់អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញនូវមុខចំណាយមួយចំនួន ជាពិសេសចំណាយតាមរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទាន និងចំណាយបេសកកម្មក្នុងប្រទេស ស្របតាមគោលការណ៍កំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ ២៤២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីការ-បង្កើនចំនួនអង្គភាពថវិកា និងការប្រគល់សិទ្ធជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធជូនអង្គភាពថវិកា និងប្រកាសលេខ ៥៤៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីសិទ្ធអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់អង្គភាពថវិកា។

៣.៤.២-ចំណាយដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម

ក-ក្របខ័ណ្ឌទូទៅនៃការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម

មុខចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម តម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយ ដោយក្រសួង ស្ថាប័ន, គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវគោលការណ៍សំខាន់ជាសារវន្ត ដូចខាងក្រោម៖

- រាល់គម្រោងចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម ត្រូវកត់ត្រាបញ្ចូលក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម។ ករណីដែលមិនមានការកត់ត្រាក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ធានាចំណាយឡើយ។
- ការរៀបចំមុខចំណាយសម្រាប់ផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវស្របតាមស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាគម្រោងថវិការវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាមួយនឹងក្រសួង ស្ថាប័នសាមីនីមួយៗ។

- ក្នុងករណីស្ថាប័នអនុវត្តលទ្ធកម្ម មិនបានផ្ញើផែនការលទ្ធកម្មមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានទាន់ពេលកំណត់នោះទេ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ) ត្រូវផ្អែកលើស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាគម្រោងថវិកា និងកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំ អនុម័តផែនការលទ្ធកម្មជូនតែម្តង។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងចាត់វិធានការនានា រួមទាំងការដកសិទ្ធិសម្រេចនូវកម្រិតទឹកប្រាក់ ក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងមកវិញ ចំពោះស្ថាប័នអនុវត្តលទ្ធកម្មណា ដែលខកខាន ឬយឺតយ៉ាវក្នុងការផ្ញើផែនការលទ្ធកម្ម បានទាន់ពេលតាមការកំណត់។

- ការផ្តល់ធានាចំណាយ និងការផ្តល់ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យថវិកា ត្រូវតែមានការស្នើសុំជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរពីអាណាប័កជាដាច់ខាត។ ក្នុងករណីដែលក្រសួង ស្ថាប័ន, គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ អនុវត្តនីតិវិធីចំណាយតាម FMIS ទាំងស្រុង ត្រូវអនុលោមតាមសេចក្តីណែនាំស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីចំណាយតាម FMIS ទាំងស្រុង ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

- ការស្នើសុំ និងផ្តល់ធានាចំណាយ ទាំងចំណាយចរន្ត និងចំណាយមូលធន/ចំណាយវិនិយោគ ត្រូវអនុវត្តក្នុងវង្វង់ឥណទានថវិកាដែលបានអនុម័តដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ និងក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការធ្វើវិចារណកម្មចំណាយជាយថាហេតុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

- ការអនុវត្តចំណាយសម្រាប់ការជួសជុល ក្នុងក្របខ័ណ្ឌចំណាយចរន្ត, ក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវប្រញាប់ស្នើសុំធានាចំណាយក្នុងត្រីមាសទី ១ ឬយ៉ាងយូរបំផុតនៅត្រឹមត្រីមាសទី ២ ដើម្បីមានពេលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម និងធានាឱ្យការទូទាត់អាចអនុវត្តបានទាន់ពេល លើកលែងតែចំណាយជួសជុលរថយន្ត ដែលត្រូវអនុវត្តតាមស្មារតីនៃប្រកាសលេខ ១៥១ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ក្រសួង ស្ថាប័ន ក៏ចាំបាច់ត្រូវត្រៀមឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់អនុវត្តការងារជួសជុលតូចតាច ដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុ ជាពិសេសការងារដែលមានទឹកប្រាក់ក្រោម ៤០ លានរៀល ឬមុខចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម តាមនីតិវិធីស្ទង់តម្លៃដែលអាចសុំធានាចំណាយក្នុងត្រីមាសទី ៣ នៃឆ្នាំបាន។ ដោយឡែក, ចំពោះចំណាយសម្រាប់ការជួលសេវាកម្មលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ឬពិសោធន៍, ក្រសួង ស្ថាប័នក៏ត្រូវប្រញាប់ស្នើសុំធានាចំណាយក្នុងត្រីមាសទី ១ ឬយ៉ាងយូរត្រឹមត្រីមាសទី ២ នៃឆ្នាំថវិកាផងដែរ ដើម្បីធានាភាពទាន់ពេលនៃការបើកផ្តល់សាច់ប្រាក់ និងការទូទាត់បិទបញ្ជីចំណាយ។

- ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តចំណាយសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់), ក្រសួងដែលអនុវត្តគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ ជាពិសេស ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម, ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា, ក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការស្នើសុំធានាចំណាយឱ្យបានលឿន, ចាប់ពីដើមខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៦, ព្រមទាំងត្រូវជំរុញដំណើរការនៃការស្ថាបនា, ការស្តារ និង ការជួសជុលផ្លូវថ្នល់, ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ, សំណង់អគារសុខាភិបាល, សំណង់អគារពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកអប់រំ និងកីឡា និងសំណង់អគារបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សំណង់ក្នុងវិស័យសន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ក៏ដូចជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹកស្អាតនិងតបណ្តាញប្រព័ន្ធទឹកស្អាត ទិញឧបករណ៍បច្ចេកទេស សម្រាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ទីរពិសោធន៍

ប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងកំឡុងរដូវប្រាំង ដែលជាពេលអំណោយផលសម្រាប់ផ្នែកបច្ចេកទេសនៃការងារសាងសង់ ព្រមទាំងត្រូវប្រញាប់អនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈឱ្យបានទាន់ពេលផងដែរ។ ជាមួយគ្នានេះ, អាណាប័កក៏ត្រូវសិក្សាគម្រោង ដោយពិចារណាលើការឆ្លើយតបទៅនឹងភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ដោយឡែក, ក្រសួង ស្ថាប័នផ្សេងៗទៀត (ក្រៅពីក្រសួង ស្ថាប័នទាំងប្រាំបីខាងលើ) ដែលទទួលបានថវិកាចំណាយសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់) ក៏ត្រូវពន្លឿនការស្នើសុំជានាចំណាយ និងជំរុញការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មឱ្យបានទាន់ពេល ដើម្បីឆាប់ទទួលបានកិច្ចសន្យាអនុវត្តគម្រោង ក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគម្រោងឱ្យបានទាន់រដូវកាល និងទទួលបានការទូទាត់ទាន់ពេលតាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។ លើសពីនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័នដែលទទួលបានថវិកាបុរេប្រទាន សម្រាប់ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តការងារគម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ ត្រូវប្រញាប់រៀបចំស្នើសុំទូទាត់ជម្រះថវិកាបុរេប្រទានមិនទាន់បានទូទាត់លើសពីមួយឆ្នាំ ឱ្យបានទាន់ពេល ដើម្បីបំពេញតាមនីតិវិធីជាធរមាន ដើម្បីជៀសវាងបង្គរបុរេប្រទាននៅសល់មិនទាន់ទូទាត់ដែលជាបច្ច័យនាំឱ្យក្លាយទៅជាបុរេប្រទានរ៉ាំរ៉ៃ។

- មុខចំណាយដែលស្នើសុំ ត្រូវមានឥណទានថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្ត។ ចំពោះការចេញជានាចំណាយដោយគ្មានឥណទានថវិកា គឺមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតជាដាច់ខាត។ ក្នុងន័យនេះ, ការស្នើសុំជានាចំណាយត្រូវគិតដល់៖

- ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយដែលបានជានាចំណាយរួច,
- ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយដែលចាំបាច់ខានមិនបាន ដែលអាចកើតមាននាពេលខាងមុខ។

- គម្រោងចំណាយត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោយត្រូវមានបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ឬយថាប្រភេទច្បាស់លាស់ ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពិនិត្យអំពីភាពសមស្របនៃថ្លៃ, និងអំពីភាពចាំបាច់នៃគម្រោង ឬការងារ។ ក្នុងការលើកគម្រោងស្នើសុំជានាចំណាយ, ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ ចាំបាច់ត្រូវគិតគូរឱ្យបានស្រេចបាច់អំពីថ្លៃ, អំពីបរិមាណ និងគុណភាពនៃទំនិញ និងសំណង់ ដែលត្រូវធ្វើកិច្ចលទ្ធកម្ម, មុននឹងស្នើសុំជានាចំណាយមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងផ្តល់ជានាចំណាយដោយយកភាពសមស្រប នៃថ្លៃទីផ្សារធ្វើជាមូលដ្ឋាន។

- គម្រោងចំណាយត្រូវមានភាពចាំបាច់ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ពិតប្រាកដសម្រាប់ឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ន សម្រេចបេសកកម្មការងាររបស់ខ្លួន ដោយចៀសវាងឱ្យបាននូវការបង្កើតចំណាយមិនចាំបាច់ និងខ្ជះខ្ជាយ។

- ឥណទានថវិកាដែលបានកាត់សន្សំពីការផ្តល់ជានាចំណាយ និងការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មនៃគម្រោងចំណាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ នឹងត្រូវបានបង្កកមិនអនុញ្ញាតឱ្យចំណាយបន្ថែម ឬធ្វើនិយ័តកម្មសម្រាប់បម្រើឱ្យចំណាយផ្សេងទៀតឡើយ វៀរលែងតែមានការសម្រេចដោយឡែករបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ផ្អែកលើសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់បំផុតប៉ុណ្ណោះរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

- មិនត្រូវស្នើសុំ និងផ្តល់ជានាចំណាយលើការអនុវត្តសកម្មភាពដែលនាំឱ្យមានការជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មី ឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាក្នុងឆ្នាំដែលកំពុងអនុវត្ត ដោយគ្មានការគ្រោងទុកក្នុងគម្រោងថវិកា ឬគ្មានសេចក្តីសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

- តម្លៃកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្ម មិនអនុញ្ញាតឱ្យលើសឥណទានថវិកាដែលបានផ្តល់ជានាចំណាយឡើយ។ ចំពោះករណីដែលការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មលើសពីឥណទានថវិកាដែលទទួលបានជានាចំណាយ ឬមានការកាត់បន្ថយ ឬផ្លាស់ប្តូរទំហំការងារ, បរិមាណទំនិញ, លក្ខណៈបច្ចេកទេស, ពេល និងលក្ខខ័ណ្ឌដទៃទៀត តម្រូវការជូរបរិមាណ ទំហំការងារយថាប្រភេទ ក៏ដូចជាគុណភាព, តាមសំណើរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ, អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា/មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត និងអគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឬអង្គភាពលទ្ធកម្ម ឬក្រុមលទ្ធកម្ម ត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការពិភាក្សាដើម្បីរិះរកវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយតម្លាភាព និងស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

ខ-<u>វិធានការដាក់លាក់សម្រាប់ការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មឆ្នាំ ២០២៦</u>

ផ្អែកតាមគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈឆ្នាំ ២០២៦ ដែលត្រូវបានប្រកាន់យកនូវ "**ជំហរគោលនយោបាយពង្រឹងស័ក្តិសិទ្ធភាពថវិកា ដើម្បីទ្រទ្រង់ស្ថិរភាព និងកំណើន**", ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមដាក់ចេញនូវវិធានការបន្ថែមមួយចំនួន សម្រាប់អនុវត្តចំណាយក្នុងឆ្នាំ ២០២៦ ដូចខាងក្រោម៖

<u>ផ្នែកចំណាយចរន្ត៖</u>

ការផ្តល់ជានាចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចលទ្ធកម្ម ត្រូវអនុវត្តតាមផែនការលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០២៦ ប៉ុន្តែ ការទូទាត់កិច្ចសន្យា សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ សេវា និង សំណង់ ដែលមានទឹកប្រាក់ចាប់ពី ១ ប៊ីលានរៀលឡើង ត្រូវធ្វើជា ២ ដំណាក់កាលគឺ៖

- ដំណាក់កាលទី ១៖ ទូទាត់យ៉ាងច្រើនត្រឹម ៥០% នៃតម្លៃកិច្ចសន្យាសរុប នៅក្នុងឆមាសទី១។
- ដំណាក់កាលទី ២៖ ទូទាត់បង្គ្រប់ ១០០% នៃតម្លៃកិច្ចសន្យា នៅក្នុងឆមាសទី ២។

ដោយឡែក ការទូទាត់សម្រាប់ការទិញអង្ករជូនក្រសួងការពារជាតិ និងការទិញឱសថ បរិក្ខារជូនក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទូទាត់តាមត្រីមាសដូចដែលបាន និងកំពុងអនុវត្ត។

ចំពោះ ការទូទាត់គម្រោងជួសជុលថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ត្រូវអនុវត្តតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តិជាធរមាន ដូចដែលបានអនុវត្តនាឆ្នាំកន្លងមក។

<u>ផ្នែកចំណាយវិនិយោគ៖</u>

មុខចំណាយនៃគម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ ដែលហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ ដែលមានតម្រូវការថវិកាបុរេប្រទានសម្រាប់ផ្តល់ជូនអង្គភាពរដ្ឋ ត្រូវអនុវត្តតាមលក្ខខ័ណ្ឌ ដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានមិនលើសពី ៣០% ចំពោះគម្រោងដែលមានទឹកប្រាក់ស្មើ ឬក្រោម ៣ ០០០ លានរៀល
- ត្រូវផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានមិនលើសពី ២០% ចំពោះគម្រោងដែលមានទឹកប្រាក់លើសពី ៣ ០០០ លានរៀល និង
- ក្នុងករណីចាំបាច់ អាចផ្តល់លើសពីអត្រាកំណត់នេះ ស្របតាមការសម្រេចរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ចំពោះកាតព្វកិច្ចទូទាត់កិច្ចសន្យាពហុឆ្នាំទាំងចំណាយចរន្ត និងចំណាយវិនិយោគសាធារណៈ ដែលមានទឹកប្រាក់ចាប់ពី ១ ប៊ីលានរៀល ឡើង ហើយត្រូវដល់ពេលទូទាត់នៅក្នុងត្រីមាសទី ១ នៃឆ្នាំ ២០២៦,

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើការទូទាត់ជូនជាពីរជំហាន លើកលែងតែករណីចាំបាច់ និងបន្ទាន់បំផុត ដែលមានការសម្រេចដោយឡែករបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។

ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម មានភ្ជាប់ជូនក្នុង ***ឧបសម្ព័ន្ធទី ១។***

- ដោយឡែក, **ចំពោះការអនុវត្តចំណាយសម្រាប់ការទិញរថយន្ត** គឺត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ និង នីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

• ផ្អែកតាមស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំចរចាថវិកា, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានបូកសរុបរួមនូវតម្រូវការទិញរថយន្តរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន, គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល, រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងអប់រំ) និងអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ ដែលមានគ្រោងក្នុងឥណទានថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ និងទទួលបានការអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ពីរាជរដ្ឋាភិបាល។ ដូចនេះ, ស្ថាប័នអនុវត្តលទ្ធកម្ម មិនចាំបាច់ត្រូវដាក់បញ្ចូលគម្រោងទិញរថយន្ត ក្នុងផែនការលទ្ធកម្មទៀតឡើយ។

• ផ្អែកតាមលទ្ធភាពឥណទានថវិកា និងតម្រូវការប្រើប្រាស់រថយន្តទូទៅនៅកម្ពុជា, អនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នដែលទទួលបានឥណទានសម្រាប់ទិញរថយន្ត ស្នើសុំទិញរថយន្តត្រឹមកម្រិតស្តង់ដា រថយន្ត Van, រថយន្ត Pick-UP, រថយន្ត SUV និងរថយន្ត mobile lap ក៏ដូចជាឡានដឹកទំនិញ។

• ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវស្នើសុំជានាចំណាយសម្រាប់ទិញរថយន្ត ដោយផ្អែកតាមចំនួនរថយន្តដែលទទួលបានគោលការណ៍ពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល និងត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវបញ្ជីប៉ាន់តម្លៃ និងយថាប្រភេទលម្អិតនៃរថយន្ត (Quotation and Technical Specification) ជាផ្លូវការពីក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់រថយន្តដែលបានទទួលសិទ្ធិនាំចូល ដំឡើង និងចែកចាយផ្ដាច់មុខ ដោយត្រូវគិតបញ្ចូលពន្ធ និងអាករផ្សេងៗគ្រប់ប្រភេទ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងពិនិត្យផ្តល់ធានាចំណាយ ព្រមជាមួយនឹងការផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានជូនក្រសួង ស្ថាប័ន ចំនួន ៥០% នៃទឹកប្រាក់ដែលផ្តល់ធានាចំណាយសម្រាប់កក់នៅពេលចុះកិច្ចសន្យា។ ការទូទាត់បង្គ្រប់ ត្រូវធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីរថយន្តត្រូវបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវតាមកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្ម។ បន្ទាប់មក, ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិនិយ័តកម្មស្មើទឹកប្រាក់ ដែលបានបុរេប្រទាន និងអាណត្តិបើកប្រាក់ទូទាត់បង្គ្រប់តាមកិច្ចសន្យា ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារលិខិតយុត្តការគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន។

• អនុញ្ញាតឱ្យអង្គភាពលទ្ធកម្មរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងក្រុមលទ្ធកម្មនៃអង្គភាពថវិកាជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ, ដោយមិនមានកម្រិតទឹកប្រាក់, អនុវត្តវិធីសាស្ត្រចុះកិច្ចសន្យាផ្ទាល់ទិញរថយន្តជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់រថយន្តណាដែលទទួលសិទ្ធិនាំចូល ដំឡើង និងចែកចាយផ្ដាច់មុខតែប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យចុះកិច្ចសន្យាផ្ទាល់ជាមួយក្រុមហ៊ុនកណ្តាលឡើយ។ ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីបន្តឱ្យបានសមស្របតាមគោលការណ៍លទ្ធកម្មសាធារណៈជាធរមាន។

ជាមួយគ្នានេះ, ស្របតាមផែនការសកម្មភាពនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងអនុវត្តតាមយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្ម, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត **ស្តង់ដាថ្លៃទំនិញ និងសេវា** សម្រាប់កិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ ដើម្បីធានាបាននូវតម្លាភាព, គណនេយ្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃចំណាយសាធារណៈ ដោយពង្រីកវិសាលភាពនៃការអនុវត្តសម្រាប់ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ទៅដល់ ១០ ក្រសួង ស្ថាប័ន រួមមាន៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងយុត្តិធម៌, ក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល, ក្រសួងធម្មការនិងសាសនា, ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, ក្រសួងកិច្ចការនារី និង អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ ដូចនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័នទាំង ១០ នេះ បន្តប្រើប្រាស់ **ស្តង់ដាថ្លៃទំនិញ និងសេវា** ជាគោលសម្រាប់ការអនុវត្ត

ចំណាយ ដើម្បីផ្តល់ភាពបត់បែនស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង។ ក្នុងករណី ដែលមានយថាប្រភេទទំនិញ និងសេវា មិនអាចអនុវត្តថ្លៃស្តង់ដារនេះបាន, ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវស្នើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា។

៣.៤.៣- ការប្រគល់ទទួល (ទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាទីប្រឹក្សា)

ការប្រគល់ទទួលទំនិញ, សំណង់, សេវាកម្ម ឬសេវាទីប្រឹក្សា ត្រូវអនុវត្តតាមវិធាន និងនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធកម្មសាធារណៈជាធរមាន។ ការប្រគល់ទទួលត្រូវធ្វើឡើងតាមពេល ទីតាំង និងស្របតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាដែលបានកំណត់។ ការប្រគល់-ទទួល ត្រូវពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ ត្រឹមត្រូវ តាមទំហំ, បរិមាណ, យថាប្រភេទ, គុណភាព, គំរូកាតាឡុក លក្ខណៈបច្ចេកទេស, គំនូសប្លង់, ប្រតិទិនការងារ និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងទៀតដូចមានចែង ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចសន្យា ព្រមទាំងត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់មិនឱ្យលើសពីទឹកប្រាក់ធានាចំណាយ និងមិនឱ្យខុសពីយថាប្រភេទដែលបានធានាចំណាយឡើយ។ ដូចនេះ, ស្ថាប័នអនុវត្តលទ្ធកម្ម និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលយកទំនិញ, សំណង់, សេវាកម្ម ឬសេវាទីប្រឹក្សាជាដាច់ខាត ប្រសិនបើមិនមានកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្ម ឬអនុវត្តផ្ទុយពីវិធាន និងនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធកម្មសាធារណៈជាធរមាន។

៣.៤.៤-ការបើកបៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ

បន្តអនុវត្ត និងពង្រីកការអនុវត្តនីតិវិធីថ្មីតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) សម្រាប់ការបើកផ្តល់បៀវត្ស និងចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិកផ្សេងៗដែលមានគោលរបបកំណត់ច្បាស់លាស់ រួមទាំងការបើកផ្តល់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទតាមប្រព័ន្ធធនាគារ តាមការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ដូច្នេះ, ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវរៀបចំឯកសារពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអនុវត្តការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យបានទាន់ពេល ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការបើកផ្តល់បៀវត្ស ឱ្យបានទៀងទាត់រៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ។ ចំពោះក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួនទៀត ដែលមិនទាន់អនុវត្តការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារបានពេញលេញនៅឡើយ ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការពង្រីកការអនុវត្តការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារនៅឆ្នាំ ២០២៦ នេះ ដោយសហការជាមួយនឹងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយនឹងគណៈកម្មការចម្រុះទទួលបន្ទុកគម្រោងការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារ។

ដើម្បីធានាការបើកផ្តល់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងមន្ត្រីសាធារណៈផ្សេងទៀត ឱ្យបានទាន់ពេល និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ នៅរៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ, ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការទទួល-ខុសត្រូវខ្ពស់នូវសារាចរលេខ ០៧ សរ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការកំណត់នីតិវិធីសម្រាប់ការបើកផ្តល់បៀវត្សរៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ ជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងមន្ត្រីសាធារណៈផ្សេងទៀត។

អង្គភាពត្រួតពិនិត្យថវិកា និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត ត្រូវពិនិត្យ និងអនុវត្តទៅតាមតារាងបៀវត្សដោយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានចំពោះចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និងបៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ ដែលចេញ

ដោយក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងរាល់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តដែលនៅមានជាធរមាន ជាពិសេសអនុក្រឹត្យ, សារាចរ និងសេចក្ដីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការ និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា, ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវចំនួន និងការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការ, និងការកែសម្រួលប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗជាដើម។

ជាមួយគ្នានេះ, អាស្រ័យដោយឆ្នាំ ២០២៦ ជាឆ្នាំទី ១ នៃការវិភាជចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកតាមកម្មវិធី, ដូចនេះ ដើម្បីផ្ដល់ភាពទន់ភ្លន់ដល់ការអនុវត្ត ជាពិសេស ធានាដល់ការបើកផ្ដល់ប្រាក់បៀវត្សទាន់ពេល និងរលូន, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិសម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ឥណទានថវិកាឆ្លងកម្មវិធីបាន ដោយពុំចាំបាច់បង្វែរឥណទានពី **កម្មវិធីមួយ ទៅ កម្មវិធីមួយទៀត** សម្រាប់អនុវត្តការបើកផ្ដល់ប្រាក់បៀវត្ស និងប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗ ពោលគឺ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ឥណទានថវិកាទំនេររបស់កម្មវិធីមួយ ដើម្បីទូទាត់ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិករបស់កម្មវិធីផ្សេងទៀតដែលខ្វះឥណទានថវិកា"។

ក្នុងករណីមានការផ្ទេរមន្ត្រីរាជការពីក្រសួង ស្ថាប័នមួយ ទៅក្រសួង ស្ថាប័នមួយទៀតក្នុងឆ្នាំអនុវត្តថវិកា, ក្រសួង ស្ថាប័នដើម ត្រូវតែធានាថា មន្ត្រីរាជការដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យផ្ទេរនេះ នៅបន្តទទួលបើកប្រាក់បៀវត្សនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃក្រសួង ស្ថាប័នដើម រហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ។ ទន្ទឹមនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័នដែលអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីរាជការរូបនោះផ្ទេរចូល មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យស្នើសុំបន្ថែមឥណទានថវិកាសម្រាប់បើកបៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការដែលផ្ទេរចូលនៅក្នុងឆ្នាំអនុវត្តថវិកានោះទេ ប៉ុន្តែមានកាតព្វកិច្ចត្រូវគ្រោងបៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការផ្ទេរចូល ឱ្យបានទាន់ពេលនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំបន្ទាប់។ ម្យ៉ាងទៀត, ក្នុងករណីមានការស្នើសុំផ្ទេរមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌពីមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត មករដ្ឋបាលកណ្ដាលនៃក្រសួង ស្ថាប័ន, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវស្នើសុំទៅក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ដើម្បីរៀបចំកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួង ពិភាក្សាអំពីមុខងារដែលនាំឱ្យមានតម្រូវការផ្ទេរបុគ្គលិកពីមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត មករដ្ឋបាលកណ្ដាលនៃក្រសួង ស្ថាប័ន ក្នុងគោលដៅជួយដោះស្រាយបញ្ហាខ្វះខាតមន្ត្រីរាជការនៅផ្នែកក្នុងក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗនោះ។

ទន្ទឹមនេះ, មូលនិធិជាតិជំនួយសង្គម (ម.ជ.ជ) នៃក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើការតាមដានការបើកផ្ដល់របបសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់អតីតមន្ត្រីរាជស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមមុខសញ្ញាដែលត្រូវទទួលរបបឧបត្ថម្ភ និងស្របតាមទំហំថវិកាដែលបានគ្រោងប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងត្រូវបង្កើនកិច្ចសហការជាមួយនឹងនិយ័តករសន្តិសុខសង្គម ក្នុងការពិនិត្យតាមដានការបើកផ្ដល់ និងរាយការណ៍លើភាពមិនប្រក្រតីផ្សេងៗ ដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុ។

៣.៤.៥-ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា

ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ ត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទានថវិការបស់ខ្លួនតាមប្រកាសស្ដីពីការបែងចែកចំណាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដូចមានលម្អិតក្នុងសៀវភៅថវិកា។ ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា ត្រូវបានអនុញ្ញាតនៅដើមត្រីមាសទី ២ ក្រោយពីការអនុវត្តត្រីមាសទី ១ ចប់សព្វគ្រប់។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្ដី, ក្នុងករណីមានខ្ទង់ចំណាយថវិកាណាមួយ មានឥណទានថវិកាមិនគ្រប់គ្រាន់តែចាំបាច់ត្រូវចំណាយ ការស្នើសុំនិយ័តភាពមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គឺចាំបាច់ត្រូវពន្យល់ឱ្យបាន

ច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុ ជាពិសេសអំពីភាពចាំបាច់នៃការងារ និងអំពីភាពសល់ទំនេរនៃឥណទានថវិកា ដែលត្រូវផ្ទេរចេញបន្ទាប់ពីបណ្តាសកម្មភាពដែលបានគ្រោងត្រូវបានអនុវត្តរួច។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្នើឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវមុខសញ្ញាឥណទានថវិកាដែលសំខាន់សម្រាប់សកម្មភាពគន្លឹះ ដែលបម្រើឱ្យគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាមិនបានគោរពនូវគោលការណ៍ខាងលើទេ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើចលនាឥណទាននោះឡើយ។

ដូចនេះ, រាល់ការស្នើសុំនិយ័តភាពត្រូវធ្វើឡើង ស្របតាមគោលការណ៍ត្រូវបានកំណត់ក្នុងប្រកាសលេខ ១៣៧ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការបង្វែរឥណទានថវិកានៅផ្ទៃក្នុងជំពូក និងផ្ទៃក្នុងកម្មវិធីនិងការបន្ថែមឥណទាន សម្រាប់ការអនុវត្តចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ, *ក្រសួង ស្ថាប័ន ទាំងរដ្ឋបាលកណ្តាល ទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទ គឺចាំបាច់ត្រូវកត់សម្គាល់ផងដែរថា ប្រកាសនេះ មានចែងអំពីការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចក្នុងការផ្ទេរឥណទាន និងនិយ័តកម្មនៃថវិកាកម្មវិធី ព្រមជាមួយនឹងការកំណត់នូវអនុគណនីចំណាយមួយចំនួន ដែលមិនត្រូវបានផ្តល់ប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចក្នុងការផ្ទេរឥណទាន និងនិយ័តកម្មនោះទេ មានជាអាទិ៍៖ មុខចំណាយលើការប្រើប្រាស់អគ្គិសនី ទឹក សោហ៊ុយប្រេងឥន្ធនៈ ទូរគមនាគមន៍ សម្ភារៈ និងបរិក្ខារបច្ចេកទេសព័ត៌មានវិទ្យា និងប្រាក់បំណាច់ម៉ោងបន្ថែម ដែលតម្រូវឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នស្នើសុំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេច។*

៣.៤.៦-គោលការណ៍បន្ថែមសម្រាប់ការអនុវត្តចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក

ក្នុងគោលដៅបង្កើន និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពចំណាយកម្រិតបច្ចេកទេស និងកម្រិតប្រតិបត្តិការ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តអនុវត្តនូវគោលការណ៍រួម ដូចខាងក្រោម៖

- រឹតបន្តឹងការត្រួតពិនិត្យចំណាយ លើសកម្មភាពណាដែលមិនសូវចាំបាច់ មិនទាន់ចាំបាច់ និងលែងចាំបាច់,

- មិនអនុញ្ញាតផ្តល់បុរេប្រទានដោយគ្មានឥណទានថវិកា លើកលែងតែមានការសម្រេចដោយឡែករបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង/ឬ ពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ប៉ុន្តែត្រូវមានការធ្វើនិយ័តកម្ម ឬបន្ថែមឥណទានថវិកាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងឆ្នាំអនុវត្ត។

ទន្ទឹមនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំបន្ថែមដោយឡែកមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

(ក)- ចំណាយលើការរៀបចំពិធីបុណ្យ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល, សន្និបាត, សន្និសីទ, សិក្ខាសាលា, ពិព័រណ៍ និងកិច្ចប្រជុំកម្រិតជាតិ និងកម្រិតអន្តរជាតិគ្រប់ប្រភេទ

ក្នុងស្មារតីនៃការបង្កើនការសន្សំសំចៃខ្ពស់ មិនខ្ជះខ្ជាយថវិកាជាតិ, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវរៀបចំតែពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍ ដែលជាកាតព្វកិច្ចហើយខានមិនបាន និងជាសកម្មភាពចាំបាច់ដែលផ្តល់ផលចំណេញដល់ប្រទេសជាតិ។ ពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះ ត្រូវអនុលោម និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍សំខាន់ៗ រួមមាន៖

✓ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ និងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់នូវចំណុច ៣.៧ នៃសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ ១១៨៧ សជណ.សរ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨ លើការរៀបចំពិធីជប់លៀង, ការទិញវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ និងការទិញសម្ភារៈផ្សេងៗបម្រើក្នុងពិធី គឺត្រូវមានលក្ខណៈសន្សំសំចៃខ្ពស់បំផុត;

✓ ការរៀបចំពិធីបុណ្យ, សន្និបាត, សន្និសីទ, សិក្ខាសាលាដែលមានទ្រង់ទ្រាយធំ, ពិព័រណ៍ និងកិច្ចប្រជុំក្នុងប្រទេសកម្រិតជាតិគ្រប់ប្រភេទ និងកម្រិតអន្តរជាតិកម្រិតអាស៊ាន តំបន់ និងពិភពលោក ចាំបាច់ត្រូវមានផែនការច្បាស់លាស់ និងត្រូវមានគ្រោងនៅក្នុងផែនការថវិកា ស្របតាមស្មារតីនៃការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ស្ថាប័ន;

✓ **ត្រូវអនុវត្តចំណាយរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា កិច្ចប្រជុំ សន្និសីទកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិ ត្រឹមកម្រិតឥណទានថវិកាដែលមានក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ** និងត្រូវទូទាត់ជម្រះចំណាយឱ្យអស់ក្នុងឆ្នាំថវិកានីមួយៗ ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យយោងទៅទូទាត់ និងប្រើឥណទានថវិកាឆ្នាំបន្ទាប់ឡើយ ព្រមទាំងត្រូវធានាការចូលរួមរបស់មន្ត្រី ក្នុងចំនួនចាំបាច់ និងតិចបំផុត ក្នុងការទ្រទ្រង់ដំណើរការរៀបចំ។ ក្នុងករណីមានតម្រូវការចាំបាច់ជាក់ស្តែង ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពបន្ថែម ដែលនាំឱ្យមានចំណាយកើនឡើង ត្រូវរៃលែកប្រើប្រាស់ឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងដែលមានក្នុងឆ្នាំអនុវត្តថវិកា;

✓ ជ្រើសរើសការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល, សិក្ខាសាលា, កិច្ចប្រជុំ, សន្និសីទកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិ នៅទីតាំងដែលនៅជិតបំផុត ដើម្បីបន្ថយចំណាយដែលមិនចាំបាច់ ជាពិសេសចំណាយលើសោហ៊ុយបេសកកម្ម;

✓ ត្រូវចៀសវាងអនុវត្តសកម្មភាពដោយមិនមានស្នើសុំគោលការណ៍ចំណាយជាមុន ដែលនាំឱ្យខ្វះឥណទានថវិកាសម្រាប់ទូទាត់។ ក្នុងករណីមិនអនុលោមតាមគោលការណ៍កំណត់, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ មាននីត្យានុកូលភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការមិនពិនិត្យទូទាត់ថវិកាជូនក្រសួង ស្ថាប័នចំពោះសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងការងារនេះឡើយ។ ការរៀបចំពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍នានាជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ រួមទាំងការទទួលភ្ញៀវអន្តរជាតិផង ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍បដិការ ប៉ុន្តែត្រូវស្របតាមលទ្ធភាពនៃថវិការបស់ជាតិផងដែរ;

✓ បន្តស្មារតីសន្សំសំចៃខ្ពស់ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយថវិកាជាតិ ដោយពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការបន្តអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធនិម្មិត (Online)។ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ទាំងនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាចរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល, សិក្ខាសាលា, កិច្ចប្រជុំ, សន្និសីទកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិដោយផ្ទាល់ ក្នុងករណីមានតម្រូវការពិភាក្សាគ្នាល្អិតល្អន់ដើម្បីឈានដល់ការសម្រេចចិត្តណាមួយ ឬពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាល ដែលទាមទារឱ្យមានការបង្ហាញជូនសិក្ខាកាមដោយផ្ទាល់;

✓ មុខសញ្ញាចំណាយមួយចំនួនដែលមិនមានតម្រូវការចាំបាច់ ជាអាទិ៍ ការបោះពុម្ពឯកសារ សម្ភារៈ ការជួលទីតាំង ការរៀបចំកន្លែង អាហារដប់លៀង បដិសណ្ឋារកិច្ច វត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ និងចំណាយផ្សេងៗ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យលើកគម្រោងចំណាយ តាមគោលការណ៍នៃប្រកាសលេខ ១០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីចំណាយសម្រាប់រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងស្រុងឡើយ លើកលែងតែចំណាយរបស់ក្រុមការងារ ឬលេខាធិការដ្ឋាន ដឹកនាំកិច្ចប្រជុំផ្ទាល់ដែលតម្រូវឱ្យមានចំណាយទាំងនេះ។

(ខ)- ប្រាក់បេសកកម្មក្រៅប្រទេស

ប្រាក់បេសកកម្មក្រៅប្រទេស ត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃការសន្សំសំចៃខ្ពស់បំផុត ដោយចៀសវាងឱ្យបាននូវចំណាយលើបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ដែលមិនរួមចំណែកដល់ការសម្រេចបាននូវគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមណែនាំដល់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ធ្វើអាទិភាវូបនីយកម្ម

បេសកកម្មក្រៅប្រទេស ដោយពិនិត្យឡើងវិញអំពីភាពចាំបាច់ ឬផលប្រយោជន៍ដែលកម្ពុជា ទទួលបានពីការចូលរួមនោះ ក្នុងការសម្រេចគោលដៅអាទិភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ, ចំនួនដងនៃបេសកកម្ម និងទំហំនៃគណៈប្រតិភូឱ្យនៅចំនួនអប្បបរមា និងពាក់ព័ន្ធជាចាំបាច់។ ក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវប្រកាន់ស្មារតីហ៊ានបដិសេធនូវការអញ្ជើញបេសកកម្មក្រៅប្រទេសទាំងឡាយណា ដែលផ្តល់ប្រយោជន៍តិចតួច ឬមិនសូវមានប្រយោជន៍ ឬមិនមានប្រយោជន៍ដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន ហើយដែលយើងត្រូវចេញសោហ៊ុយខ្លួនឯង។ ក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវបំពេញបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ដោយផ្អែកជាចាំបាច់លើភាពទំនេរនៃឥណទានថវិកាជាមុនរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការស្នើសុំឥណទានបន្ថែម ឬធ្វើចលនាឥណទានថវិកានោះទេ។ ក្នុងន័យនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមគូសបញ្ជាក់ថា ចំណាយបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ត្រូវធ្វើឡើងតែក្នុងឥណទានថវិកាដែលបានវិភាជប្រចាំឆ្នាំ មានផែនការច្បាស់លាស់ជាមុន និងត្រូវមានប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ដែលបង្ហាញពីសារប្រយោជន៍នៃបេសកកម្មទាំងនោះ។ ជារួម, ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឹងម៉ាត់តាមសារាចរណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ ០៦ សរណន ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីគោលការណ៍អនុវត្តចំណាយលើសោហ៊ុយបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

- ✓ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្តចំណាយបេសកកម្មនៅក្រៅប្រទេសត្រឹមកម្រិតឥណទានអតិបរមាដែលមានក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ និងត្រូវទូទាត់ឱ្យអស់ក្នុងឆ្នាំថវិកានីមួយៗ ហើយមិនត្រូវអនុវត្តចំណាយបេសកកម្មទៅក្រៅប្រទេស ដោយមិនមានឥណទានថវិកាសម្រាប់ទូទាត់នោះទេ;
- ✓ បន្តស្មារតីសន្សំសំចៃខ្ពស់លើចំណាយថវិកាជាតិ ដោយពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការបន្តអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធនិម្មិត ឬប្រើប្រាស់មន្ត្រីនៅប្រចាំប្រទេសនោះ ដើម្បីចូលរួមជំនួស។ ការចុះបេសកកម្មទៅក្រៅប្រទេសតែក្នុងករណីចាំបាច់ដែលមិនអាចអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធនិម្មិតបាន ឬមិនអាចប្រើប្រាស់មន្ត្រីនៅប្រចាំប្រទេសនោះដើម្បីចូលរួមជំនួសបាន;
- ✓ មិនអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តចំណាយមុន លើចំណាយបេសកកម្មទៅក្រៅប្រទេស ដោយមិនមានគោលការណ៍អនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាល និង/ឬពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន។ ក្នុងករណីនៅតែបន្តមានក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការដោះស្រាយចំណាយនេះដោយផ្ទាល់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួន;
- ✓ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ត្រូវណែនាំដល់ប្រធានអង្គភាព និងមន្ត្រីក្រោមឱវាទឱ្យចាត់វិធានការរឹតបន្តឹងការគ្រប់គ្រងចំណាយសោហ៊ុយបេសកកម្មក្រៅប្រទេសឱ្យបានម៉ឹងម៉ាត់ និងក្នុងស្មារតីសន្សំសំចៃខ្ពស់។

(គ)- ប្រាក់បេសកកម្មក្នុងប្រទេស

ដូចគ្នាដែរ, ដើម្បីធានាបាននូវការអនុវត្តភារកិច្ចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងកំឡុងបំពេញបេសកកម្មក្នុងប្រទេស, ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពចំណាយពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្តចំណាយត្រឹមកម្រិតឥណទានដែលមានក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ និងអនុវត្តប្រកបដោយតម្លាភាពនូវចំនួនថ្ងៃ និងចំនួនមន្ត្រីចុះបេសកកម្មពិតប្រាកដ ដោយត្រូវលុបបំបាត់ឱ្យបាននូវការបំប៉ោងចំនួនថ្ងៃ និងចំនួនមន្ត្រីចុះបេសកកម្មលើសពីការអនុវត្តជាក់ស្តែង ព្រមទាំងកាត់បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមានូវការរៀបចំកម្មវិធីនៅតាមរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីគោលដៅទទួលបានប្រាក់បេសកកម្ម ឬក៏យកបេសកកម្ម ធ្វើជាត្រីមុខ។

ស្របតាមគោលការណ៍ត្រូវបានកំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ ៧២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការទូទាត់ត្រង់ចូលគណនីបៀវត្សរបស់មន្ត្រីសាធារណៈតាមប្រព័ន្ធធនាគារ និងសារាចរលេខ ០៩ សរណ. ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការបើកផ្តល់ប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍របស់មន្ត្រីសាធារណៈដោយបង្វែរត្រង់ចូលគណនីប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាន-សាធារណៈរដ្ឋបាល និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវបើកផ្តល់ប្រាក់បេសកកម្មជូនដល់មន្ត្រីរាជការដែលមានភារកិច្ចបំពេញបេសកកម្មការងារ ទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ដោយបង្វែរត្រង់ចូលគណនីប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការផ្ទាល់តែម្តង ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យបើកជាសាច់ប្រាក់ផ្ទាល់នោះឡើយ លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិគតិយុត្តកំណត់ដោយឡែកជាធរមាន។

(ឃ)- ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង

តាមនីតិវិធីអនុវត្តក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS, មុខសញ្ញាចំណាយទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង ត្រូវបានកំណត់ជាពីរប្រភេទ៖

- ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង ដែលមានចរិតជាប្រភេទទូទៅ (Type General) ត្រូវអនុវត្តតាមបរិបថចំណាយចរន្តជាធរមាន។
- ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង ដែលជាគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ ត្រូវអនុលោមតាមនីតិវិធីប្រតិបត្តិការនៃការគ្រប់គ្រង រៀបចំ និងអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ។

៣.៥-ការអនុវត្តថវិកាតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) ត្រូវបានរៀបចំនិងធ្វើទំនើបកម្មដោយអនុលោមទៅតាមកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានស្តង់ដា និងឧត្តមានុវត្តន៍។ ក្នុងពេលអនុវត្ត, ប្រតិបត្តិការចំណូល ចំណាយថវិកាជាតិ រួមទាំងការទូទាត់ទាំងអស់ ត្រូវបានកត់ត្រា តាមដាន និងគ្រប់គ្រងតាម FMIS។ ដូចនេះ, ដើម្បីឱ្យការទូទាត់ចំណាយថវិកាជាតិអាចធ្វើទៅបាន ចាំបាច់ត្រូវមានឥណទានថវិកានៅក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយទន្ទឹមនេះ រាល់ប្រតិបត្តិការចលនាឥណទានថវិកា (ទាំងការផ្ទេរ និងការបន្ថែមឥណទានថវិកា) ដែលធ្វើឡើងនៅគ្រប់អង្គភាពអនុវត្តថវិកាទាំងអស់ត្រូវកត់ត្រា និងដំណើរការក្នុង FMIS។ ក្នុងគោលដៅនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើការណែនាំដោយឡែក បន្ថែមទៀតអំពីនីតិវិធី និងតម្រូវការពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដើម្បីស្នើសុំកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសហការពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត។

សម្រាប់ការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ នេះ, ក្រសួង ស្ថាប័ន **មានកាតព្វកិច្ចត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ** ដោយផ្អែកលើរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងត្រូវផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា), ផ្អែកតាមកញ្ចប់ឥណទានថវិការបស់ខ្លួន នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦, ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដាក់បញ្ចូល (Upload) ក្នុង FMIS *ឱ្យបានមុនសប្តាហ៍ទី ៣ ខែ មករា នៃឆ្នាំអនុវត្តថវិកា។*

៤. ការត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តថវិកា និងការធ្វើរបាយការណ៍

ការត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តថវិកា គឺមានគោលបំណងវាយតម្លៃ និងត្រួតពិនិត្យចីរភាពថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត រួមទាំងការផ្តល់យោបល់លើការអនុវត្តចំណាយរបស់អាណាប័ក ដើម្បីធានាថា ការអនុវត្តចំណាយមានអនុលោមភាពជាមួយនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និងស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំចរចាថវិកា។ ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ការអនុវត្តថវិការបស់អាណាប័កប្រាសចាកពីស្មារតីនេះ អ្នកត្រួតពិនិត្យថវិកាមាននីតិសម្បទាក្នុងការស្នើឱ្យអាណាប័កបំភ្លឺ និងផ្តល់ការពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ក្នុងករណីចាំបាច់, អ្នកត្រួតពិនិត្យថវិកា អាចរាយការណ៍ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីស្នើសុំមានវិធានការមួយចំនួន។

ការត្រួតពិនិត្យថវិកាត្រូវឈរលើគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដោយត្រូវវិភាគនូវកត្តាប៉ះពាល់នានាដែលមានឥទ្ធិពលដល់ចំណាយសាធារណៈ។ ដូចនេះ, អង្គភាពត្រួតពិនិត្យថវិកា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៧៥ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបំពេញមុខងារជាសេនាធិការលើការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា។ ការត្រួតពិនិត្យថវិកា អាចធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីខ្លី, សាមញ្ញ និងបត់បែនបាន អាស្រ័យទៅលើមុខចំណាយ ឬអង្គភាពអនុវត្តថវិកា ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ។

គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាព និងតួនាទីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្ម/នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង/អគ្គាធិការដ្ឋានរបស់ខ្លួន ជាមួយគ្នានឹងការពង្រឹងសមត្ថភាព និងតួនាទីរបស់អគ្គាធិការដ្ឋាននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកាជាតិ ជាពិសេសការត្រួតពិនិត្យជាក់ស្តែងរាល់ការប្រមូលចំណូល និងការអនុវត្តចំណាយថវិកាជាតិ ដោយវាយតម្លៃនូវការទទួលខុសត្រូវលើរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយថវិកា/របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំតាមបណ្តាក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ដើម្បីរួមចំណែកទប់ស្កាត់កំហុសឆ្គង និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ក៏ដូចជាដើម្បីបង្កើននូវប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ននានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ដើម្បីបង្កើនគណនេយ្យភាព និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះលទ្ធផលនៃចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេសដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកា គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវតាមដានសមិទ្ធកម្ម និងការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ឱ្យបានទៀងទាត់ទៅតាមគំរូដែលបានផ្ញើជូន និងទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចខាងក្រោម៖

- របាយការណ៍ចំណូល ចំណាយថវិកា
  - របាយការណ៍ប្រចាំខែ *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១០ នៃខែបន្ទាប់។*
  - របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាស *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ នៃខែនៅដើមត្រីមាសបន្ទាប់។*
  - របាយការណ៍ឆមាសទី ១ *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមសប្តាហ៍ទី ២ នៃខែ កក្កដា។*
  - របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំបឋម *ត្រូវផ្ញើយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម ខែ មករា នៃឆ្នាំបន្ទាប់ (ឆ្នាំ ២០២៧) មកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍សម្រេចចុងក្រោយមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមខែ កុម្ភៈ នៃឆ្នាំបន្ទាប់។*

- របាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម

ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បូកសរុប និងតាមដានការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបអំពីសមិទ្ធកម្ម, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ដែលអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយថវិកា និងរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម តាមគំរូ និងកាលបរិច្ឆេទ ដូចមានចែងក្នុង **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តចំណាយថវិកា និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា និង គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការតាមដាន និងវាយតម្លៃថវិកាសមិទ្ធកម្ម**។ ផ្អែកតាមប្រកាសលេខ ៥៤៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីសិទ្ធិអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់អង្គភាពថវិកា, របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មត្រូវធ្វើឡើងតាមការិយបរិច្ឆេទថ្មី ដូចខាងក្រោម៖

- របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆមាស (តាមទម្រង់ដែលមានភ្ជាប់) កម្រិតចង្កោមសកម្មភាព និង/ឬ កម្រិតអនុកម្មវិធី ត្រូវផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នាយកដ្ឋានវិនិយោគ និងនាយកដ្ឋានតាមដាន និងវាយតម្លៃ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) *យ៉ាងយូរបំផុត ២០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការអនុវត្តនៃឆមាសទី ១*
- របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ (តាមទម្រង់ដែលមានភ្ជាប់) ពីកម្រិតចង្កោមសកម្មភាពដល់កម្រិតកម្មវិធី ត្រូវផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នាយកដ្ឋានវិនិយោគ និងនាយកដ្ឋានតាមដាន និងវាយតម្លៃ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា, និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ) *យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមខែ មីនា នៃឆ្នាំបន្ទាប់*។

ទន្ទឹមនេះ, ផ្អែកលើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូល ចំណាយថវិកា និងរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មអនុវត្តខាងលើ, ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព, គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពនៃប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុជាក់ស្តែង តាមការចាំបាច់លើការអនុវត្តថវិកាសមិទ្ធកម្ម របស់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់។

៥. នីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំ និងដាក់ចេញជាបន្តបន្ទាប់នូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរនូវការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងភាពឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ផ្អែកតាមខ្លឹមសារនៃលិខិតលេខ ២៣៩៨ សហវ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៧ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គ្រប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវអនុវត្តតាមក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តថ្មី និងតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុថ្មីជាធរមាន។

ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល មានភ្ជាប់ជូនក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធទី ១។

ទន្ទឹមនេះ, ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព, គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពនៃប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ, ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនឹងត្រូវបានធ្វើការ

ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដោយសវនកម្ម/អធិការកិច្ចផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នសាមី និងការធ្វើអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ តាមការចាំបាច់។

៦. នីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិកា លើមុខងារដែលបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

មន្ទីរសុខាភិបាលនៃរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ដែលជាសេនាធិការនៅក្នុងការអនុវត្តមុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវអនុវត្ត ដោយអនុលោមតាមប្រការ ១២ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ១៨២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីលក្ខខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុ លក្ខខ័ណ្ឌបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការផ្ទេរធនធានហិរញ្ញវត្ថុមានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌទៅឱ្យរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រង និងផ្តល់សេវាសុខាភិបាល។ ស្របតាមស្មារតីនៃប្រកាសនេះ, ក្រោយពេលទទួលបានប្រកាសស្តីពីការបែងចែកឥណទានថវិកាសម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រង និងផ្តល់សេវាសុខាភិបាលនៃរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាល និងប្រធានទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិការពិសេស ដែលទទួលបានសិទ្ធិជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ ពីអភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត ត្រូវចាប់ផ្តើមចាត់ចែងបញ្ជា និងជម្រះចំណូល និងធ្វើប្រតិបត្តិការចំណាយតាមដំណាក់កាលស្នើសុំធានាចំណាយ ធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈ ជម្រះបញ្ជី និង បោះផ្សាយអាណត្តិកិច្ច ស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន ដែលបាន និងកំពុងអនុវត្តនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ទន្ទឹមនេះ សម្រាប់មុខងារដែលបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌក្នុងវិស័យអប់រំ នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺត្រូវអនុវត្ត ដោយយោងតាមប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣៤៥ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីលក្ខខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុ លក្ខខ័ណ្ឌបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការផ្ទេរធនធានហិរញ្ញវត្ថុមានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌទៅឱ្យរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ សម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រងការអប់រំកុមារតូច ការអប់រំបឋមសិក្សា និងការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និងសម្រាប់គាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាលដល់ការអនុវត្តមុខងារអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។

៧. វិធានការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវបានពង្រឹងតាមវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវជំរុញអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

- ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត និងនីតិបុគ្គលសាធារណៈ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំតារាងកើនឡើង និងថយចុះទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំ២០២៥ ឱ្យបានតាមពេលកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបំពេញតួនាទីជាសេនាធិការឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដោយទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានតាមការកំណត់ក្នុងការរៀបចំតារាងកើនឡើង និង ថយចុះទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឆ្នាំ ២០២៥ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណីមិនអាចសម្រេចបាននូវការធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋតាមពេលកំណត់ និងពុំបានចុះបញ្ជីអស់គ្រប់ចំនួននូវទ្រព្យសម្បត្តិ ចូលក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ

- បញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋរបស់អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃដោយសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួនតាមការចាំបាច់

- បន្តពង្រឹងការធ្វើអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ លើការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋរបស់អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងអង្គភាពប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋក្រោមឱវាទ តាមការចាំបាច់

- បន្តចុះពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ និងវាយតម្លៃលើការរៀបចំ និងការគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌប្រចាំឆ្នាំ នៅទូទាំងប្រទេស តាមកម្មវិធីដែលរៀបចំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- បន្តផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញការធ្វើប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើដីរដ្ឋ ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋដែលនៅសេសសល់ ឱ្យបានឆាប់ចប់

- ជំរុញដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋជាលក្ខណៈអនឡាញ (SARMIS ជំនាន់ថ្មី) ដល់អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងសិក្សាពង្រីកប្រភេទទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

- បន្តចាត់វិធានការរឹតបន្តឹងខាងចំណាយ ដោយស្នើកាត់បន្ថយចំណាយចរន្តនៃកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំដែលបានអនុម័តរួច ក្នុងជំពូក ៦០ និងជំពូក ៦១ ចំនួន ៣% (បីភាគរយ) ចំពោះអាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋដែលពុំបានរៀបចំ និងផ្តល់បញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋទាន់ពេល។

៨. វិធាននៃការអនុវត្តសម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី

ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនិងគ្រប់គ្រងបំណុល ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការព្យាករទំហំសេវាបំណុល ដែលត្រូវទូទាត់សងតាមកាលវិភាគ ជារូបិយប័ណ្ណដើម សមមូលជារៀល និងដុល្លារអាម៉េរិក ព្រមទាំងត្រូវដកស្តុកជាបណ្តើរៗពីទំហំតម្រូវការសាច់ប្រាក់ ដែលបានគ្រោងពីដើមឆ្នាំសម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី ហើយផ្តល់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងដើម្បីធ្វើការបោះក្រវិលសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី។

អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ត្រូវសហការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីតួលេខសាច់ប្រាក់ដែលបានទូទាត់ប្រាក់ខ្ចីជាក់ស្តែង សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការវាយតម្លៃអំពីស្ថានភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ព្រមទាំងអាចចាត់វិធានការឱ្យបានទាន់ពេល ក្នុងករណីចំណូលថវិការដ្ឋមានការស្រុតស្រុតទាបជាងផែនការដោយថាហេតុ។

៩. វិធានការរក្សាតុល្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិកានឹងមិនអាចសម្រេចបានទៅតាមការគ្រោងទុកស្របតាមគោលការណ៍កំណត់ក្នុងមាត្រា ៦១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពនិងប្រសិទ្ធភាពថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងមានវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងសហការជាមួយក្រសួងផែនការ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីបន្តបង្កើនការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃជាប្រចាំនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងបន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីកត្តាខាងក្រៅប្រទេស និងរក្សាឱ្យបានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា;

- ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការតាមដានការអនុវត្តថវិកា និងសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងអនុវត្តប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ទៅតាមសភាពការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចនិងត្រៀមវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយចៀសវាងប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពអាទិភាពខ្ពស់ ក្នុងករណីមានការធ្វើវិចារណកម្មតម្រឹមចំណាយជាយថាហេតុ,

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ លើការអនុវត្តថវិកាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់បន្ថែមទៀត ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយ។

១០. វិធានការលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦

ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់តម្លាភាពថវិកា, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្ហោះនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួននូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦ បន្ទាប់ពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះត្រូវបានផ្ញើជូនរដ្ឋសភា ១ សប្តាហ៍។ ទន្ទឹមនេះ, ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៦, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ត្រូវរៀបចំបង្ហោះនៅលើគេហទំព័រនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៦ ក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន រួមទាំងការរៀបចំឯកសារថវិកាសង្ខេប (Budget In Brief) និងតារាងស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាលប្រចាំខែ ដើម្បីផ្តល់ជាព័ត៌មានដល់សាធារណជនទូទៅ ឱ្យបានយល់អំពីគោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៦។ ទន្ទឹមនេះ, គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ក៏ត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួនផងដែរ នូវរចនាសម្ព័ន្ធគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នរៀងៗខ្លួន រួមមាន៖ គោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីដែលក្រសួងបានដាក់អនុវត្ត និងការបែងចែកថវិកាទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី **តាមគំរូតារាងជូនភ្ជាប់។**

លើសពីនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័នចំនួន ៦ បន្ថែមទៀត រួមមាន៖ (១)-ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, (២)-ក្រសួងមហាផ្ទៃ (ផ្នែករដ្ឋបាលទូទៅ), (៣)-ក្រសួងកិច្ចការនារី, (៤)-ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, (៥)-ក្រសួងធម្មការនិងសាសនា, និង (៦)-ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ត្រូវរៀបចំ**វេទិកាសាធារណៈ និងសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋ (Citizen Budget)** ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយជូនដល់ដៃគូពាក់ព័ន្ធ និងសាធារណៈជន នៅក្នុងត្រីមាសទី ១ នៃឆ្នាំ ២០២៦ ដោយត្រូវផ្តោតទៅលើខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃអាទិភាពគោលនយោបាយ ព្រមទាំងទំហំថវិកាសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីនីមួយៗ និងសកម្មភាពជាអាទិភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នដែលត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេចបាននូវលទ្ធផលដែលរំពឹងទុក។ ជាសរុប, ក្រសួង ស្ថាប័ន ចំនួន ១៤ ដែលត្រូវរៀបចំ**វេទិកាសាធារណៈ និងសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋ** រួមមាន៖ (១)-ក្រសួងបរិស្ថាន, (២)-ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, (៣)-ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, (៤)-ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិ-

សម្បទា, (៥)-ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម, (៦)-ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, (៧)-ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ, (៨)-ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ, (៩)-ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, (១០)-ក្រសួងមហាផ្ទៃ (ផ្នែករដ្ឋបាលទូទៅ), (១១)-ក្រសួងកិច្ចការនារី, (១២)-ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, (១៣)-ក្រសួងធម្មការនិងសាសនា, និង (១៤)-ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ត្រូវរៀបចំវេទិកាសាធារណៈ និងសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋឆ្នាំ ២០២៦។ **គំរូមាតិកាសម្រាប់រៀបចំសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋឆ្នាំ ២០២៦ ដូចមានភ្ជាប់ជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ២។**

១១. ទណ្ឌកម្មនិងការទទួលខុសត្រូវចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈ

មន្ត្រីសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទ និងគ្រប់ឋានៈ ត្រូវប្រកាន់ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចល្អ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ តាមវិធានការច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានជាធរមានដូចខាងក្រោម៖

- ចាត់វិធានការរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈណាដែលបានប្រព្រឹត្តនូវកំហុសឆ្គងក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឱ្យទទួលទោសតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងទទួលតាមកម្រិតទោសទណ្ឌនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ;

- គ្រប់មន្ត្រីសាធារណៈ ត្រូវហ៊ានទទួលខុសត្រូវនូវកំហុសឆ្គងដែលបានប្រព្រឹត្ត និងកំពុងអនុវត្តប្រតិបត្តិការលើការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយថវិការដ្ឋ តាមបទដ្ឋានគតិយុត្តនៃវិន័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សារាចរ ប្រកាស អនុក្រឹត្យ ដែលបានណែនាំដោយរាជរដ្ឋាភិបាល;

- ចាត់វិធានការតាមវិន័យរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈ ក្រោយពីបានរកឃើញនូវសកម្មភាពដែលបានធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រាក់កាស ឬខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ទោះតម្លៃនៃការបាត់បង់ ឬខូចខាតរួមទាំងការប្រាក់លើតម្លៃបាត់បង់ ឬខូចខាតបានក្លាយជាបំណុលសាធារណៈក្តី មន្ត្រីសាធារណៈនោះត្រូវសង និងត្រូវបង់ជាសាច់ប្រាក់ចូលថវិការដ្ឋវិញ។

១២. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ត្រូវបានគិតគូរ និងរៀបចំឡើងដោយប្រកាន់យកនូវ **«ជំហរគោលនយោបាយពង្រឹងសក្តិសិទ្ធិភាពថវិកា ដើម្បីទ្រទ្រង់ស្ថិរភាពនិងកំណើន»** ក្នុងគោលដៅដោះស្រាយឱ្យបានជាសារវន្តនូវសេចក្តីត្រូវការ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងអាទិភាពគោលនយោបាយធំៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងតម្រូវការចាំបាច់ ជាមូលដ្ឋានរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ននានា ឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅសំខាន់ៗនៃ **កម្មវិធីនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ-ដំណាក់កាលទី ១** របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលជាមាគ៌ារយៈពេលមធ្យមមួយ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវបំណងប្រាថ្នារយៈពេលវែងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ជារដ្ឋមួយរឹងមាំ មានអធិបតេយ្យជាតិ និងបូរណភាពទឹកដីពេញលេញ មានសន្តិភាព គោរពខ្ជាប់ខ្ជួននូវគោលការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យនិងនីតិរដ្ឋ និងមានកិត្យានុភាពខ្ពស់ត្រដែតលើឆាកអន្តរជាតិ។ ក្របខ័ណ្ឌថវិកាខាងលើនេះ ក៏មានគោលដៅរក្សាឱ្យបានគង់វង្ស និងអភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀត នូវសមិទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍទាំងពួងដែលសម្រេចបាននៅក្នុងនីតិកាលមុនៗកន្លងមក។

សរុបមក, ថវិកាឆ្នាំ ២០២៦ ត្រូវបានប្រសិទ្ធនាមថា ជា «ថវិកាដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពការពារអធិបតេយ្យជាតិនិងបូរណភាពទឹកដី ធានាសុខសន្តិភាព រក្សាលំនឹងសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច អភិវឌ្ឍមនុស្សនិងស្ថាប័ន និងលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង តាមរយៈការពង្រឹងសក្តិសិទ្ធិភាពនិងការធានាចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សំដៅលើកកម្ពស់សុខដុមភាពសង្គម ទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងជំរុញការអភិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅសំខាន់ៗ នៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ-ដំណាក់កាលទី ១»។

ជាមួយនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅ និងវិធានការទាំងឡាយដែលបានលើកឡើងខាងលើ ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍សក្តិសិទ្ធិភាពថវិកា ទាំងក្នុងកម្រិតវិភាជន៍ ទាំងក្នុងកម្រិតប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជាប្រកាន់ខ្ជាប់នូវអភិក្រមការងារ ៥ យ៉ាងគឺ "ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុសក្អែល ព្យាបាល និងវះកាត់", ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមស្នើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីគ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តសារាចរនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព និងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដោយតម្កល់ផលប្រយោជន៍ជាតិខ្ពស់បំផុត និងប្រជាជនជាធំ ដើម្បីជម្នះបាននូវបញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គទាំងឡាយ សំដៅឈានទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជា។

ថ្ងៃ[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ ២០២៥

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា
- គ្រប់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត
- មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីអនុវត្តចំណាយថវិកា, នីតិវិធីអនុវត្តលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងនីតិវិធីគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

I. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីអនុវត្តចំណាយថវិកា

- អនុក្រឹត្យលេខ ២៨៩ អនក្រ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងថវិកា និងគណនេយ្យសាធារណៈ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការទូទាត់ត្រង់ចូលគណនីបៀវត្សរបស់មន្ត្រីសាធារណៈតាមប្រព័ន្ធធនាគារ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ២៤២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីការបង្កើនចំនួនអង្គភាពថវិកានិងការប្រគល់សិទ្ធិជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិជូនអង្គភាពថវិកា ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ១០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្ដីពីការកម្រិតបបម៉ោង កំណត់ម៉ោងបន្ថែម និងប្រាក់ម៉ោងបន្ថែមសម្រាប់ការបង្រៀនក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ០៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្ដីពីប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នីតិវិធីរួមបច្ចុប្បន្នកម្មសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលតម្រូវឱ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិគម្រោង/កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យស្របតាមមាតិកាគណនីនៃប្លង់គណនេយ្យថ្មី និងប្រភេទចំណាយក្នុងគម្រោង/កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍;
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៥៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការផ្ដល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ចំណាយថវិកាចរន្ត និងចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ៩៩០ សហវ.ប្រក.អរតន ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៤ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យនៃប្រតិបត្តិការថវិកាក្នុងគណនេយ្យថវិកា ;
- ប្រកាសលេខ ១១៤៨ សហវ.ប្រក.អរតន ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យនៃគណនីត្រួវសង;
- ប្រកាសលេខ ១៥១ សហវ.បក្រ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសាជីវកម្មសម្រាប់មុខចំណាយជួលទីតាំងរៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទ ចំណាយទិញសំបុត្រយន្តហោះ និងចំណាយជួសជុលរថយន្តសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៥៣៨ សហវ.បក្រ.អថ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិកាសម្រាប់ការសិក្សាគម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ;

- ប្រកាសលេខ ៨៦២ សហវ.បក្រ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីប្រតិបត្តិការនៃការគ្រប់គ្រង រៀបចំ និងអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់);
- ប្រកាសលេខ ៣៥៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជិការគណនេយ្យនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង;
- ប្រកាសលេខ ០៩៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីចំណាយប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ១០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីចំណាយសម្រាប់រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៥៤៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពីសិទ្ធិអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់អង្គភាពថវិកា;
- ប្រកាសលេខ ៧៧០ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីចំណាយថវិកាអន្តរាគមន៍ជួសជុលបន្ទាន់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ;
- ប្រកាសលេខ ៦៦៣ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៥៣៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីចំណាយថវិកាអន្តរាគមន៍ជួសជុលបន្ទាន់ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវជនបទ ស្ពាន និងលូ;
- ប្រកាសលេខ ១០៨៤ សហវ.អថ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីការកែសម្រួលចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាលនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ២០៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការអនុវត្តចំណាយវិនិយោគសាធារណៈហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់);
- ប្រកាសលេខ ១០២២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធីនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៩៩៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់មុខងារនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៨៨២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់គម្រោងនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៧៣២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាលនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៥៤៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមលេខកូដចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រនៃមាតិកាថវិកា;
- ប្រកាសលេខ ៥២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ;

- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥០៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តចំណាយកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ទិញចំណីសត្វ និងចំណីត្រីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ;
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តចំណាយកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពង្រឹងគុណភាព និងលើកកម្ពស់ សមធម៌សេវាសុខាភិបាល ចំពោះមន្ទីរពេទ្យបង្អែក និងមណ្ឌលសុខភាពនៃក្រសួងសុខាភិបាល;
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៧២២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីគោលរបប និងនីតិវិធីចំណាយថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ;
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣៦៦ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការអនុវត្តថវិកាសម្រាប់ដំណើរការសាលារៀនសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ២៤២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រនៃមាតិកាថវិកា;
- សារាចរលេខ ០២០ សហវ.សរ.អរតន ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណាយក្នុងកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យ នៃគណនីត្រូវសងតាមមូលដ្ឋានបង្គរក្នុងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ;
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០១៦ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការកត់ត្រាលើសន្លឹកអាណត្តិបើកប្រាក់ និងនីតិវិធីនៃការកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ;
- សារាចរលេខ ០៩ សរ. ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការបើកផ្តល់ប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍របស់មន្ត្រីសាធារណៈ ដោយបង្វែរត្រង់ចូលគណនីប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ;
- សារាចរណែនាំលេខ ០១៤ សហវ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ និងជួសជុលនិងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានអនុវត្តដោយអង្គភាពរដ្ឋ;
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

II. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីអនុវត្តលទ្ធកម្មសាធារណៈ

- ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៣១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីបែបបទនិងនីតិវិធីនៃការប្តឹង និងដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាលទ្ធកម្ម
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៣២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងអង្គភាពលទ្ធកម្ម;
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នីតិវិធីរួមបច្ចុប្បន្នកម្មសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍;

- អនុក្រឹត្យលេខ ១០៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ១៥២ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីរបាយការណ៍ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម;
- ប្រកាសលេខ ១៥១ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសាជីវកម្មសម្រាប់មុខសញ្ញាចំណាយជួលទីតាំងរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងសន្និសីទ ចំណាយទិញសំបុត្រយន្តហោះ និងចំណាយជួសជុលរថយន្ត សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ០១០ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីការផ្តល់កម្រិតទឹកប្រាក់សិទ្ធិសម្រេចក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ១៦១៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ១៦១៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃ ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះ ការជម្រះនិងការផ្សព្វផ្សាយបញ្ជីខ្មៅ;
- ប្រកាសលេខ ៨៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម;
- ប្រកាសលេខ ៩៨៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីប្រាក់កក់ធានាការដេញថ្លៃ និងប្រាក់កក់ធានាការអនុវត្តកិច្ចសន្យា;
- ប្រកាសលេខ ៩៨៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីក្រមសីលធម៌លទ្ធកម្ម;
- ប្រកាសលេខ ៩៨៨ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំស្តីពីការត្រួតពិនិត្យកិច្ចលទ្ធកម្មតាមក្រោយ;
- ប្រកាសលេខ ២៤៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមលទ្ធកម្មរបស់អង្គភាពថវិកា;
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥៦៨ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការប្រគល់សិទ្ធិសម្រេចលើកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈនៅរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ;
- ប្រកាសលេខ ៣២៥ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់គំរូឯកសារដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ និងស្ទង់តម្លៃ សម្រាប់លទ្ធកម្មទំនិញ និងសំណង់;
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣២៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការបង្កើត ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងអង្គភាពលទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ;
- ប្រកាសលេខ ៨៣១ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការពិនិត្យ និងអនុម័តផែនការលទ្ធកម្មរបស់មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត និងរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ;
- ប្រកាសលេខ ៨៣២ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការបង្កើនកម្រិតទឹកប្រាក់សិទ្ធិសម្រេចក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ៨៣៣ សហវ.ប្រក.អលសា ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការកំណត់កម្រិតទឹកប្រាក់សម្រាប់អនុវត្តវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្ម;

- សារាចរណែនាំលេខ ០០៦ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីការរៀបចំគម្រោងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ;
- សារាចរណែនាំលេខ ០០១ សហវ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីការកក់ប្រាក់ធានាការដេញថ្លៃ និងការកក់ប្រាក់ធានាការអនុវត្តកិច្ចសន្យាក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- សារាចរណែនាំលេខ ០១៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈសម្រាប់មុខទំនិញ និងសេវាកម្មចាំបាច់មួយចំនួន ដែលត្រូវប្រើប្រាស់បន្ទាន់នៅដើមឆ្នាំថវិកា;
- សារាចរណែនាំលេខ ០០២ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- សារាចរណែនាំលេខ ០០១ សហវ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ;
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០១៤ សហវ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីនីតិវិធីសម្រាប់ធ្វើបុរេលក្ខណសម្បត្តិអ្នកដេញថ្លៃ;
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០១៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការធ្វើចំណាត់ប្រភេទ និងចំណាត់ថ្នាក់អ្នកទទួលការសាងសង់;
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០០២ សហវ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីវិធីសាស្ត្រ និងនីតិវិធីលទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ;
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចលទ្ធកម្ម។

III. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨១៥/៨៧២ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល;
- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥១៨/៥៩០ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការកែសម្រួលមាត្រាមួយចំនួននៃព្រះរាជក្រឹត្យលេខនស/រកត/០៨១៥/៨៧២ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល;
- អនុក្រឹត្យលេខ ២៨៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថវិកានិងគណនេយ្យសាធារណៈ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីការទូទាត់ត្រង់ចូលគណនីបៀវត្សរបស់មន្ត្រីសាធារណៈតាមប្រព័ន្ធធនាគារ;
- អនុក្រឹត្យលេខ ២៥៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថវិកា គណនេយ្យ និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ៩១៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការបំពេញតួលេខចំណូល ចំណាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន មន្ទីរ អង្គភាពថ្នាក់ជាតិ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- ប្រកាសលេខ ៤៥០ សហវ.ប្រក.អថ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៥ ស្ដីពីវិធាន និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ;
- ប្រកាសលេខ ០១៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យទូទៅ គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន និងគណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យចំណូលរបស់គ្រឹស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល;
- ប្រកាសលេខ ១៧២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ស្ដីពីការប្រគល់សិទ្ធិជាអភិបាលហិរញ្ញវត្ថុជូនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល;
- ប្រកាសលេខ ១៣៩៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្ដីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់គ្រឹស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល;
- ប្រកាសលេខ ១១៤៨ សហវ.ប្រក.អរតន ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៣ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យនៃគណនីត្រូវសង;
- ប្រកាសលេខ ៩៩០ សហវ.ប្រក.អរតន ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៤ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យនៃប្រតិបត្តិការថវិកាក្នុងគណនេយ្យថវិកា;
- សារាចរលេខ ០២០ សហវ.សរ.អរតន ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២.០២៤ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការអនុវត្តការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណាយក្នុងកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យ នៃគណនីត្រូវសងតាមមូលដ្ឋានបង្គរក្នុងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ;
- ប្រកាសលេខ ៣៥៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីកិច្ចបញ្ជិការគណនេយ្យនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង;
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តថ្មីៗដែលនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៥;
- លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដំណើរការអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

មាតិកាសម្រាប់ការរៀបចំសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋ (Citizen Budget) របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០២៦

១. ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្មរបស់ក្រសួង/ស្ថាប័ន

២. អាទិភាពគោលនយោបាយ/សកម្មភាពការងារសំខាន់ៗ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៦

(សេចក្តីសង្ខេប/គំនូសបំព្រួញ)

៣. រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីរបស់ក្រសួង/ស្ថាប័ន (គោលបំណងគោលនយោបាយ/កម្មវិធី/អនុកម្មវិធី)

(តារាង/ក្រាប/បរិយាយ)

៤. ថវិកាតាមកម្មវិធី/អនុកម្មវិធី/ចង្កោមសកម្មភាពនីមួយៗ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៦

(តារាង/ក្រាប/បរិយាយ)

៥. សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះតាមកម្មវិធីនីមួយៗ

(តារាង/ក្រាប/បរិយាយ)

៦. ផ្សេងៗ...(សំណើក្រសួង/ស្ថាប័នសាមី)

កំណត់សម្គាល់៖

-សៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋ (Citizen Budget) ត្រូវរៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយលើគេហទំព័ររបស់ក្រសួងសាមី។ សៀវភៅនេះអាចរៀបចំជាទម្រង់កូនសៀវភៅដែលមានលក្ខណៈសង្ខេប និងងាយយល់ ដែលខ្លឹមសារត្រូវផ្តោតសំខាន់លើអាទិភាពគោលនយោបាយ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈដែលក្រសួងសាមីទទួលបន្ទុក។

-ការរៀបចំសៀវភៅថវិកាពលរដ្ឋ (Citizen Budget) ក៏អាចរៀបចំតាមលំនាំសៀវភៅថវិកាសង្ខេប (Budget in Brief) របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬតាមគម្រូល្អរបស់ប្រទេសផ្សេងៗ ផងដែរ។